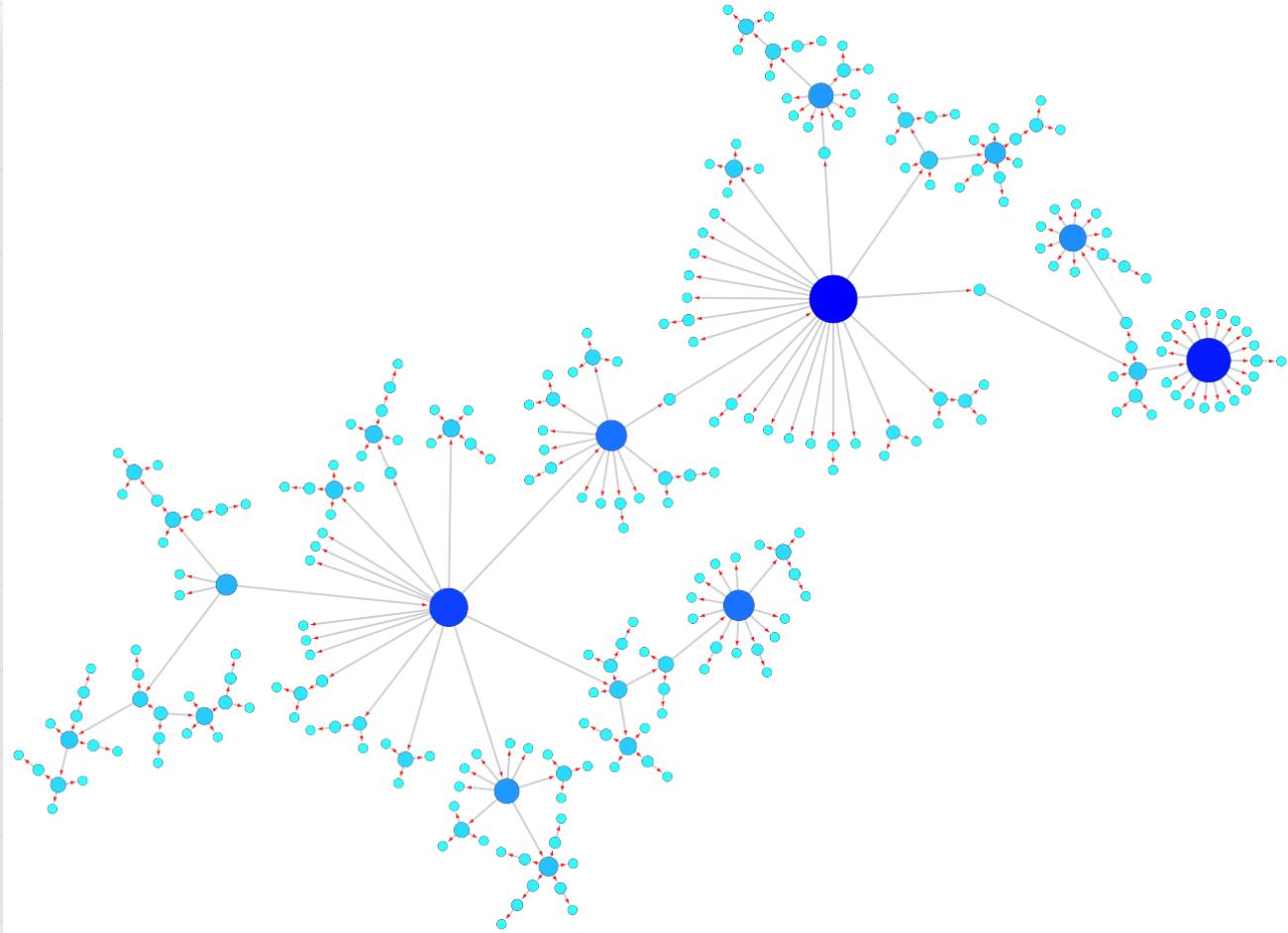

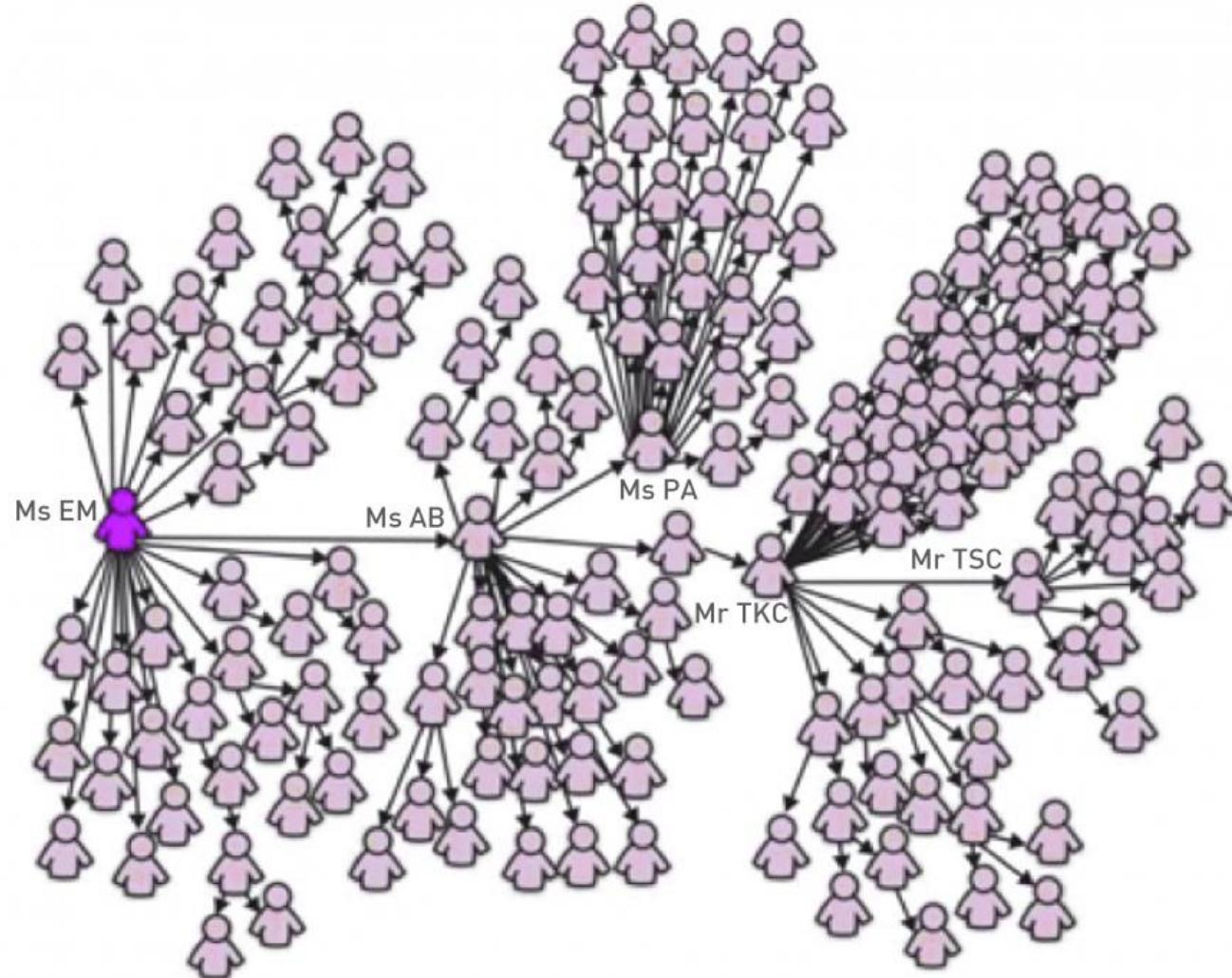

Sieci złożone

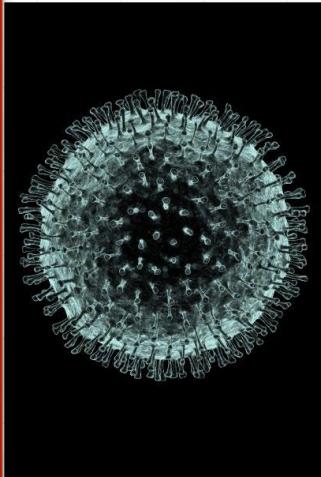

04. Procesy rozprzestrzeniania

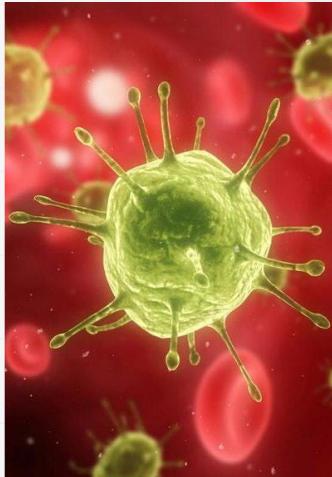
Rozprzestrzenianie chorób

Patogeny biologiczne

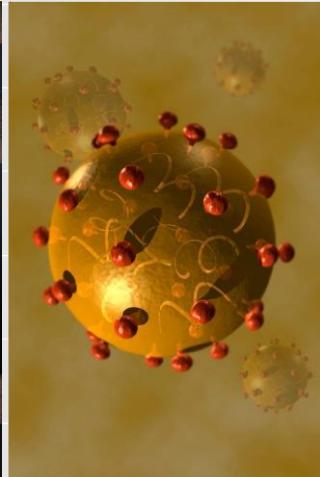
SARS

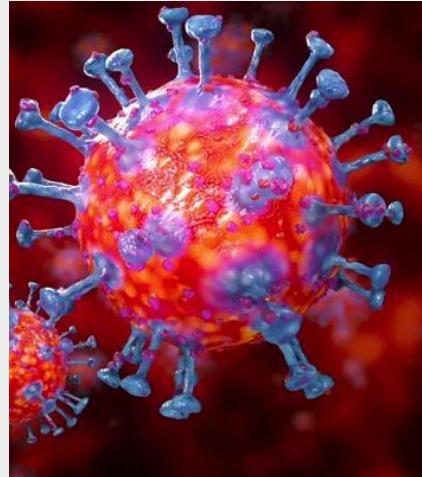
HIV

Grypa

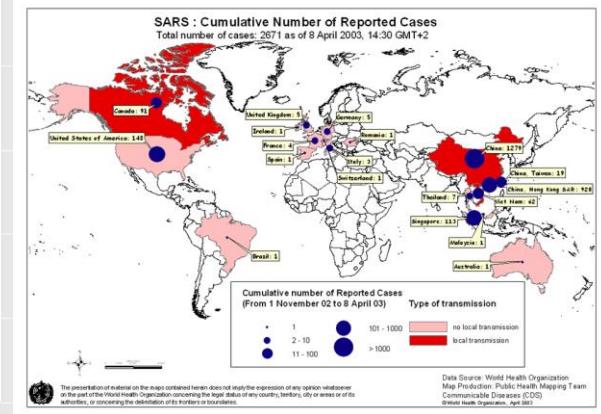
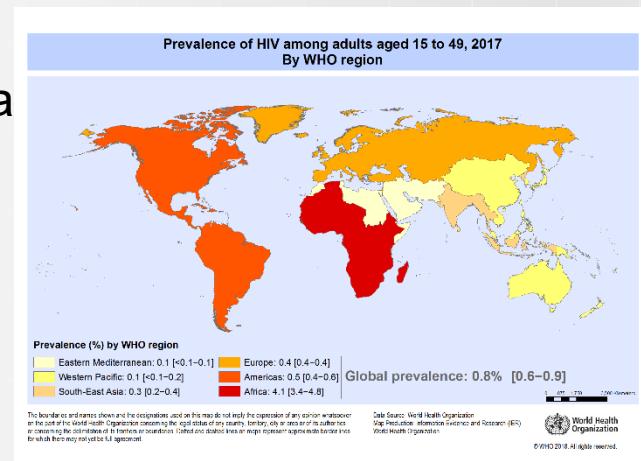
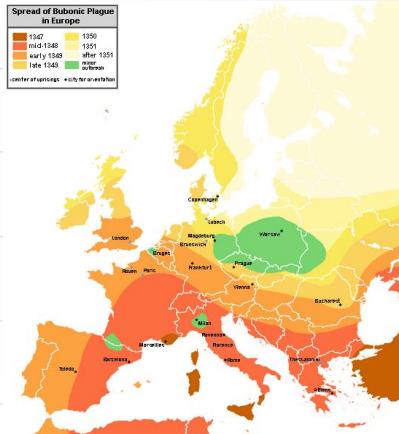
WZW C

COVID-19

Znane epidemie

Czarna śmierć - dżuma

H1N1 – świńska grypa

1918 - Hiszpanka

COVID-19

Wirusy komputerowe, robaki, złośliwe oprogramowanie

Ransomware is a Huge Problem

This year organizations and individuals will pay approximately \$11.5 billion because of ransomware.

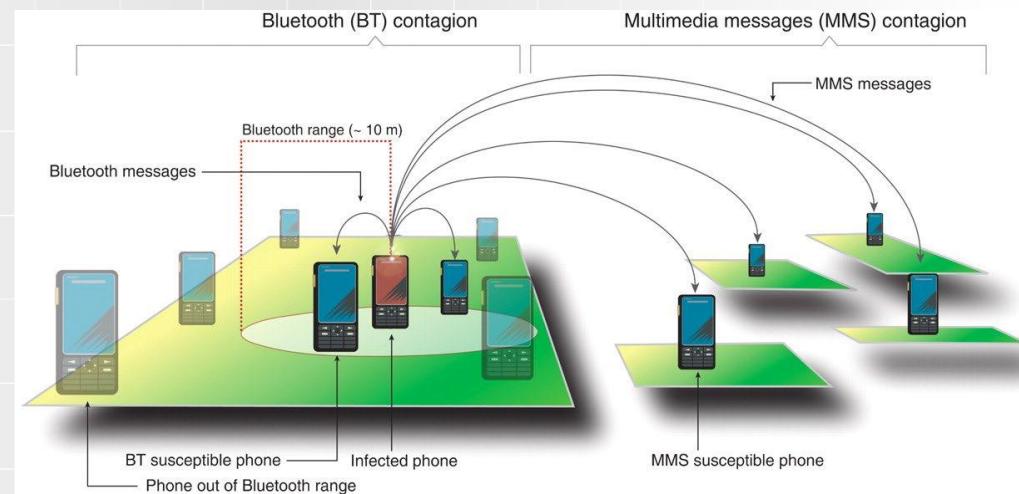
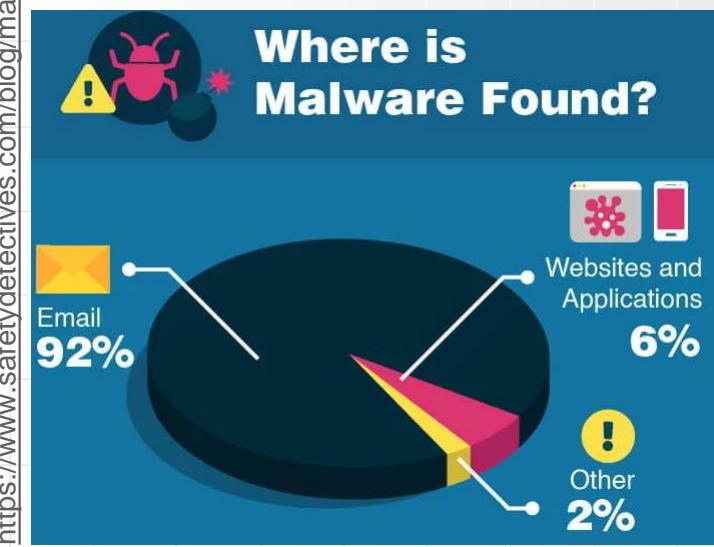
Local governments continue to be a popular target.

Beware of your own productivity tools like Microsoft Office.

As much as 38% of malware is now being disguised as a Word doc.

People don't tend to suspect ordinary looking .doc files.

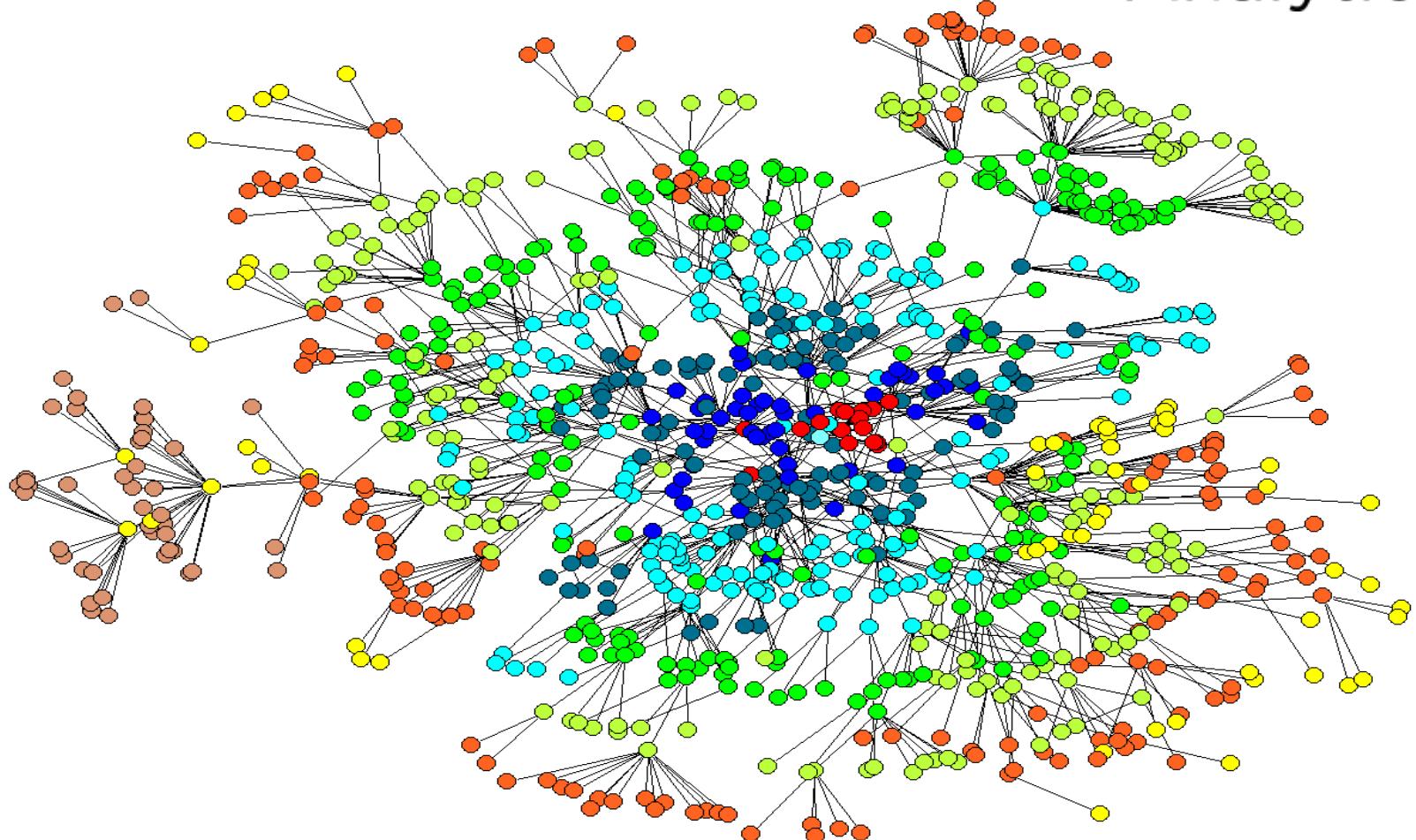
<https://www.safetydetectives.com/blog/malware-statistics/>

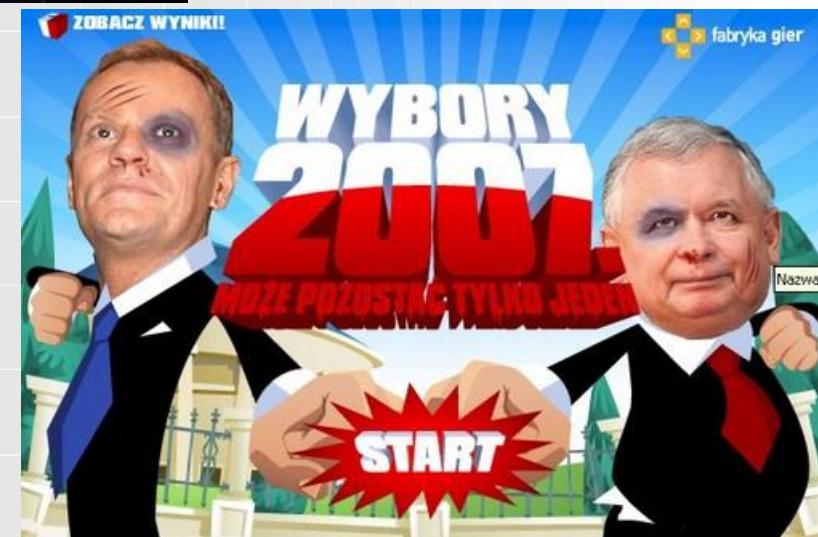

Rozprzestrzenianie informacji

Cambridge
Analytica

Rozprzestrzenianie wpływu

<https://www.youtube.com/watch?v=nMkr0ZvgW9U>

Czy nasi znajomi powodują otyłość?

Materiały dodatkowe

1. James Fowler: Power of Networks

<https://www.youtube.com/watch?v=zkmsjFisWA>

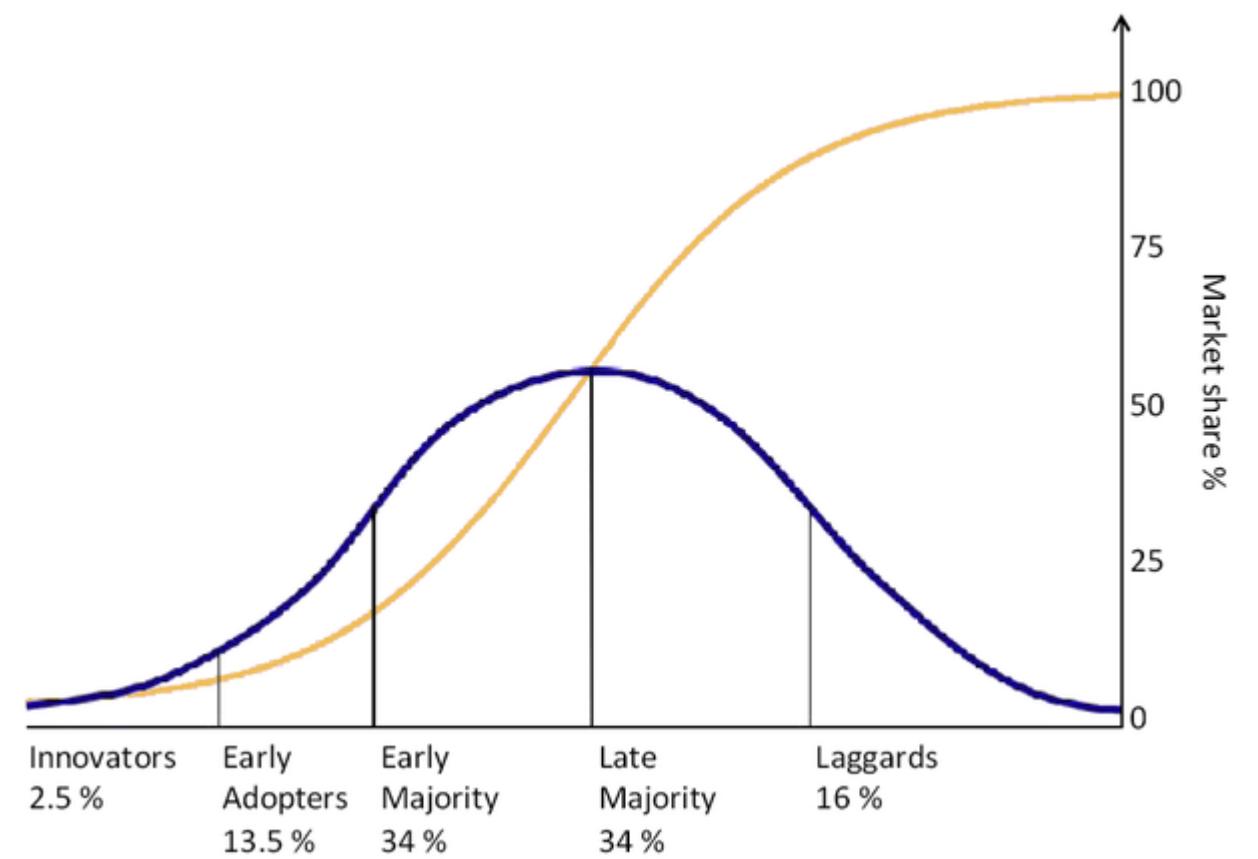
2. Nicholas Christakis: The hidden influence of social networks <https://www.youtube.com/watch?v=2UtOghblfE>

3. Nicholas Christakis: The Sociological Science Behind Social Networks and Social Influence

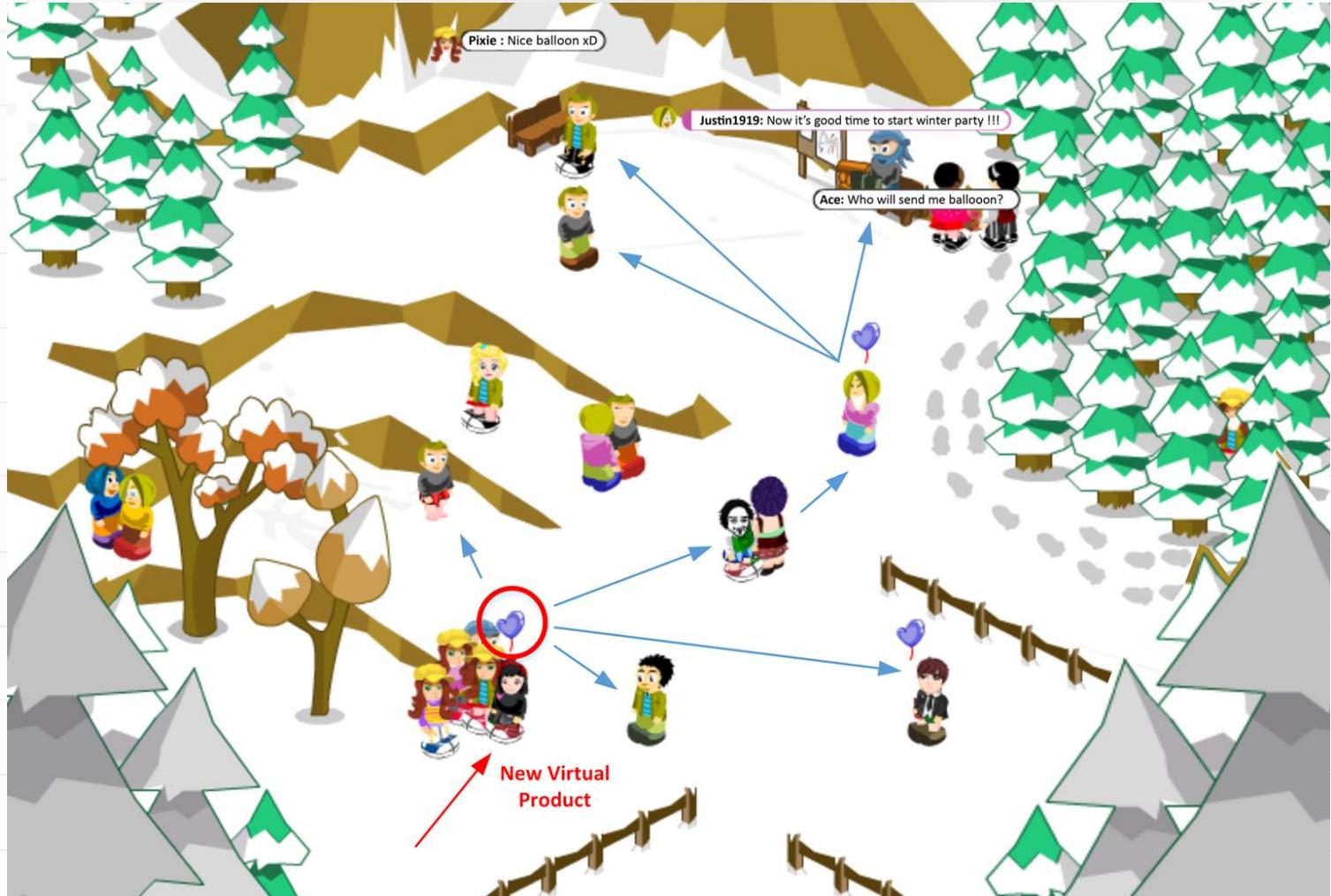
<https://www.youtube.com/watch?v=wadBvDPeE4E>

Proszę obejrzeć przynajmniej 1 i 2, jeżeli macie czas to zachęcam też do filmu nr 3.

Dyfuzja innowacji

Rozprzestrzenianie treści

Sieć i obiekt

Zjawisko	Sieć	Obiekt
Choroba weneryczna		
Inne choroby zakaźne		
Rozprzestrzenianie informacji		
Dyfuzja innowacji		
Wirus komputerowy		
Wirusy na urządzenia mobilne		
Pluskwy		
Malaria		

Sieć i obiekt

Zjawisko	Sieć	Obiekt
Choroba weneryczna	Sieć kontaktów seksualnych	patogeny
Inne choroby zakaźne	Sieci kontaktów (o różnej specyfice zależnej od choroby), sieci transportowe	patogeny
Rozprzestrzenianie informacji	Sieć komunikacyjna, społeczna	Informacja, mem, plotka
Dyfuzja innowacji	Sieć komunikacyjna, społeczna	Idee, koncepcje
Wirus komputerowy	Internet	Złośliwe oprogramowanie
Wirusy na urządzenia mobilne	Sieć społeczna (kontaktów F2F), Internet	Złośliwe oprogramowanie
Pluskwy	Sieć hotel - podróżnik	Pluskwa
Malaria	Sieć komar - człowiek	<i>Plasmodium</i> (Zarodziec)

Dlaczego ma to tak duże znaczenie w dzisiejszych czasach?

Duże
zagęszczenie
ludzi

Idealne warunki dla epidemii

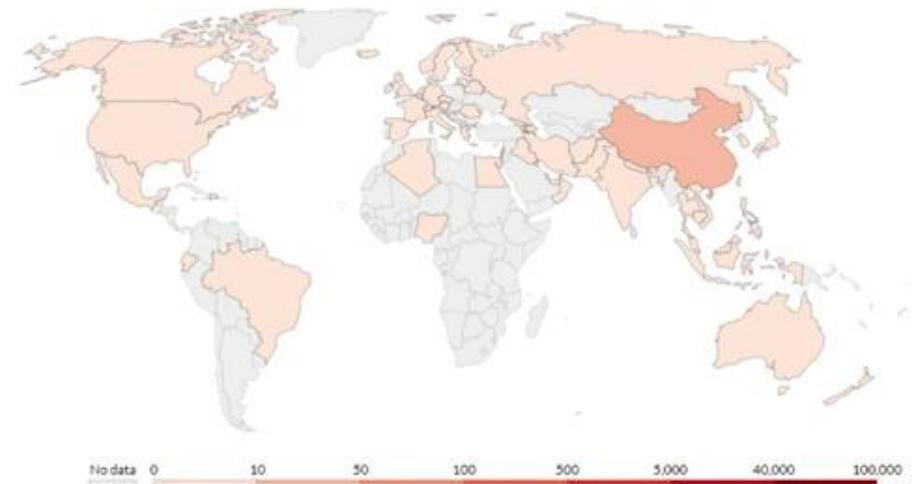
Duża mobilność

Total confirmed COVID-19 cases, Dec 31, 2019

The number of confirmed cases is lower than the number of total cases. The main reason for this is limited testing.

Our
World
in Data

Source: European CDC – Latest Situation Update Worldwide

Note: The large increase in the number of cases globally and in China on Feb 13 is the result of a change in reporting methodology.

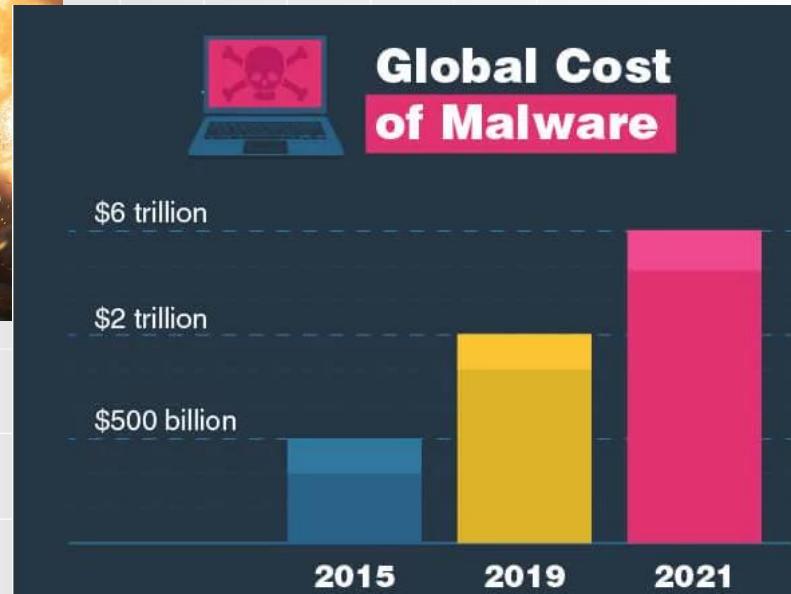
OurWorldInData.org/coronavirus • CC BY

Dlaczego ma to tak duże znaczenie w dzisiejszych czasach?

Cambridge
Analytica

Politechnika
Wrocławska

Modelowanie procesów rozprzestrzenia

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Modelowanie epidemii

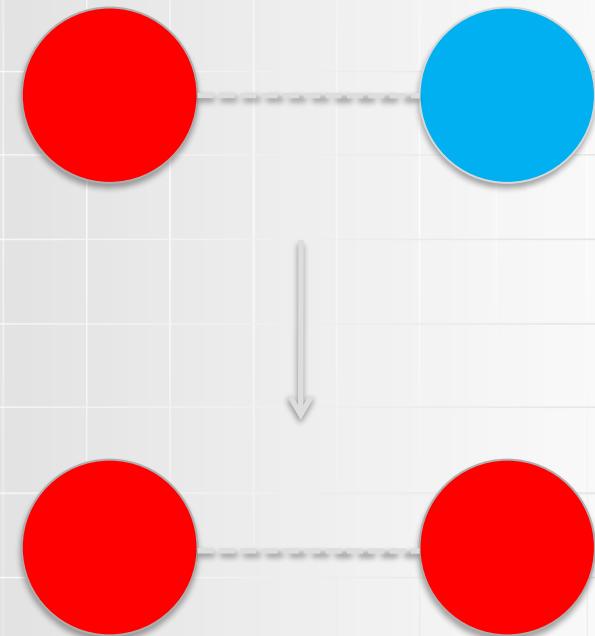

Modelowanie epidemii (model klasyczny)

- **Kompartamentalizacja (Compartmentalization)**
 - *Susceptible (S)*: Zbiór osobników zdrowych, którzy się jeszcze nie zarazili ale są na chorobę podatni
 - *Infectious/Infected (I)*: Zbiór osób zainfekowanych którzy mogą infekować innych.
 - *Recovered/Removed (R)*: Zbiór osób które były chore ale wyzdrowiały lub zmarły więc już nie zarażają ani nie mogą być zarażone bo nabyły „odporność”
- **Jednorodne mieszanie (Homogenous Mixing)** – założenie że każdy może zarazić każdego.

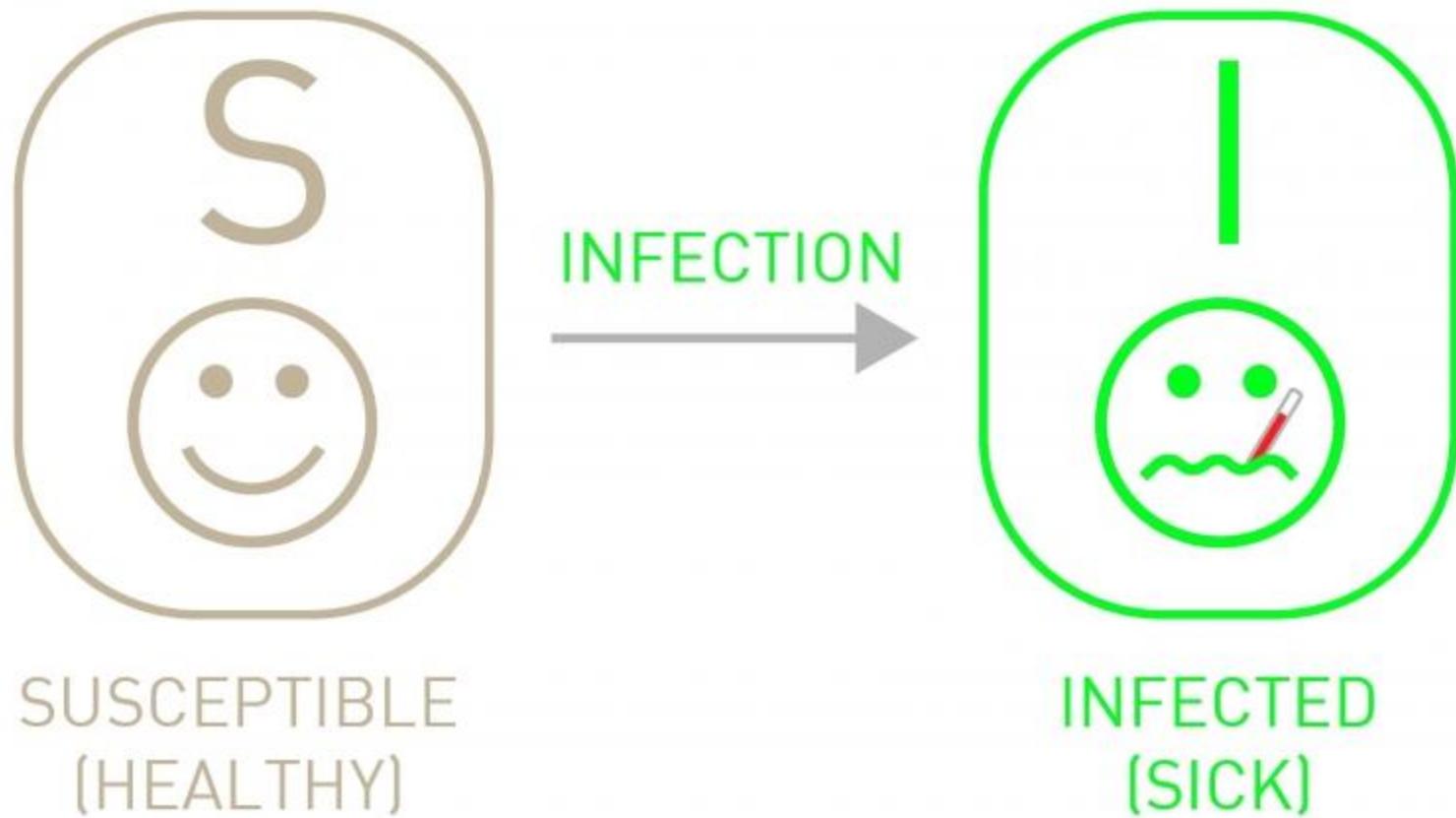
Modelowanie epidemii (model sieciowy)

- Rozprzestrzenianie epidemii zawsze wymaga sieci.
- Rozprzestrzenianie następuje tylko wtedy, gdy nosiciele chorób/wirusów/idei są ze sobą połączeni.

- **Jednorodne mieszanie (Homogenous Mixing)** – w przypadku sieci to założenie nie jest prawdziwe

Model Susceptible-Infected (SI)

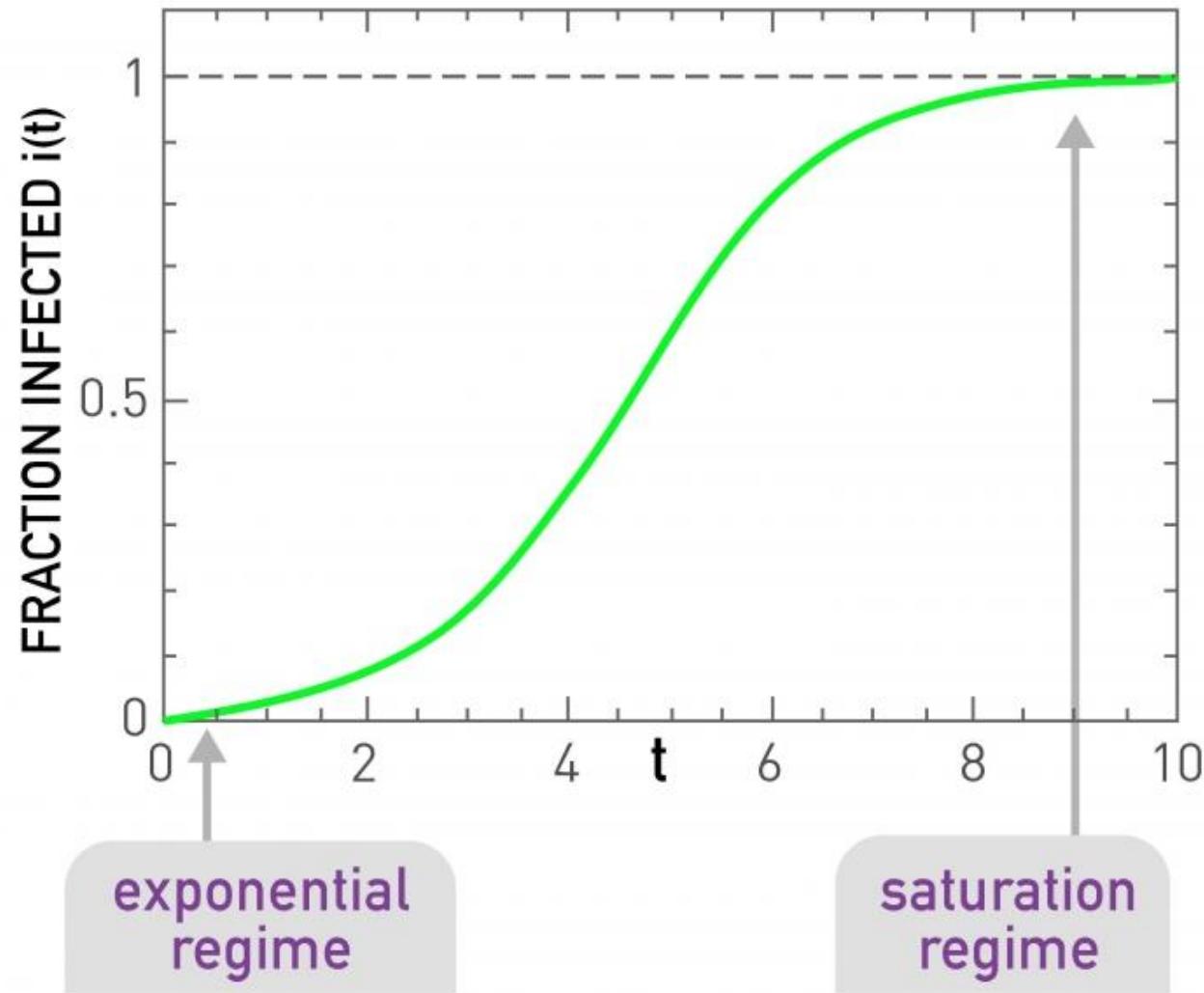
WZW, AIDS, Zombie ☺

Model SI

- $S(t)$ – Liczba osób które są podatne na zachorowanie w chwili t
 - $I(t)$ - Liczba osób które są chore w chwili t
 - β - prawdopodobieństwo, że chora osoba zarazi zdrową (infection rate)
-
- $s = s(t) = S(t)/N$, $i = i(t) = I(t)/N$ – odsetek osób podatnych i chorych w chwili t
 - $t=0$ wszyscy są zdrowi ($S(0)=N$) i nikt nie jest chory ($I(0)=0$)

Model SI – dynamika

Model SI – NetLogo

Search the Models Library:
Sample Models/Networks/Virus on a Network ▾

Upload a Model:
Wybierz plik Nie wybrano pliku

File: New Export: NetLogo HTML

powered by NetLogo

Virus on a Network

model speed ticks: 117

number-of-nodes 150
average-node-degree 6
initial-outbreak-size 3
setup go c
virus-spread-chance 2,5 %
virus-check-frequency 1 ticks
recovery-chance 0 %
gain-resistance-chance 5 %

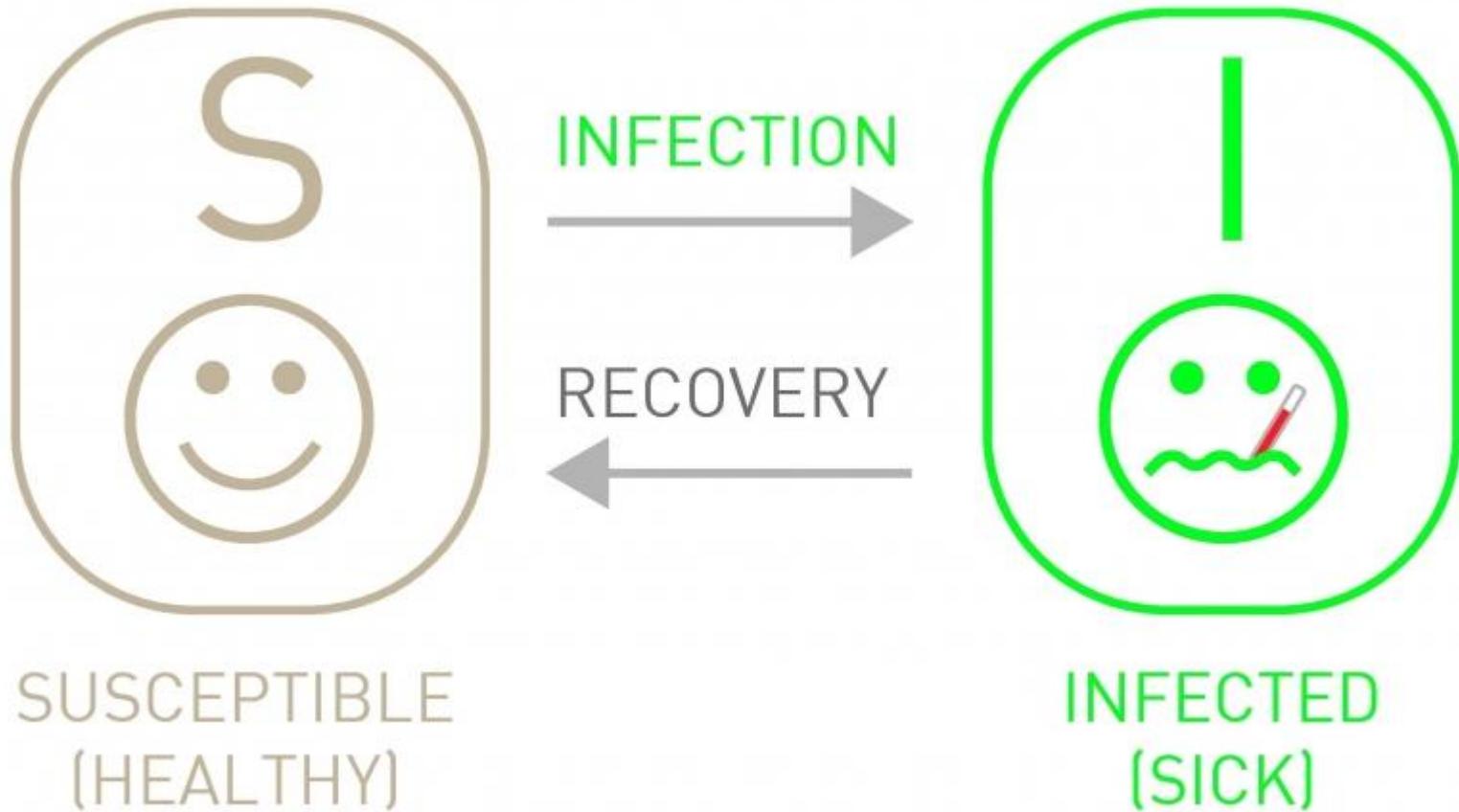
Network Status
% of nodes
time
susceptible infected resistant

Command Center

NetLogo Code

Model Info

Susceptible-Infected-Susceptible (SIS)

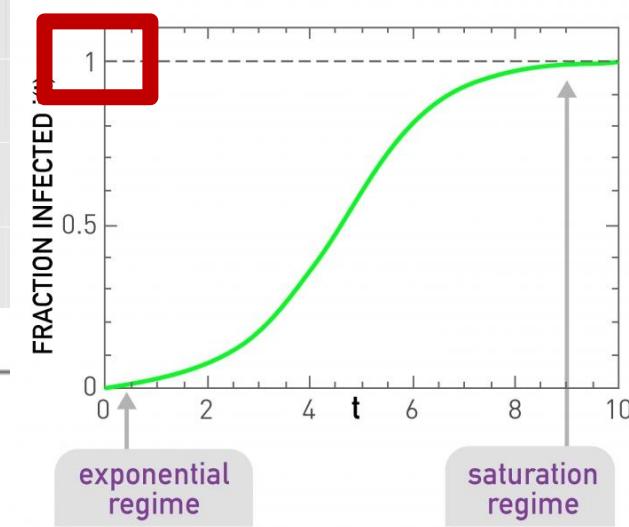
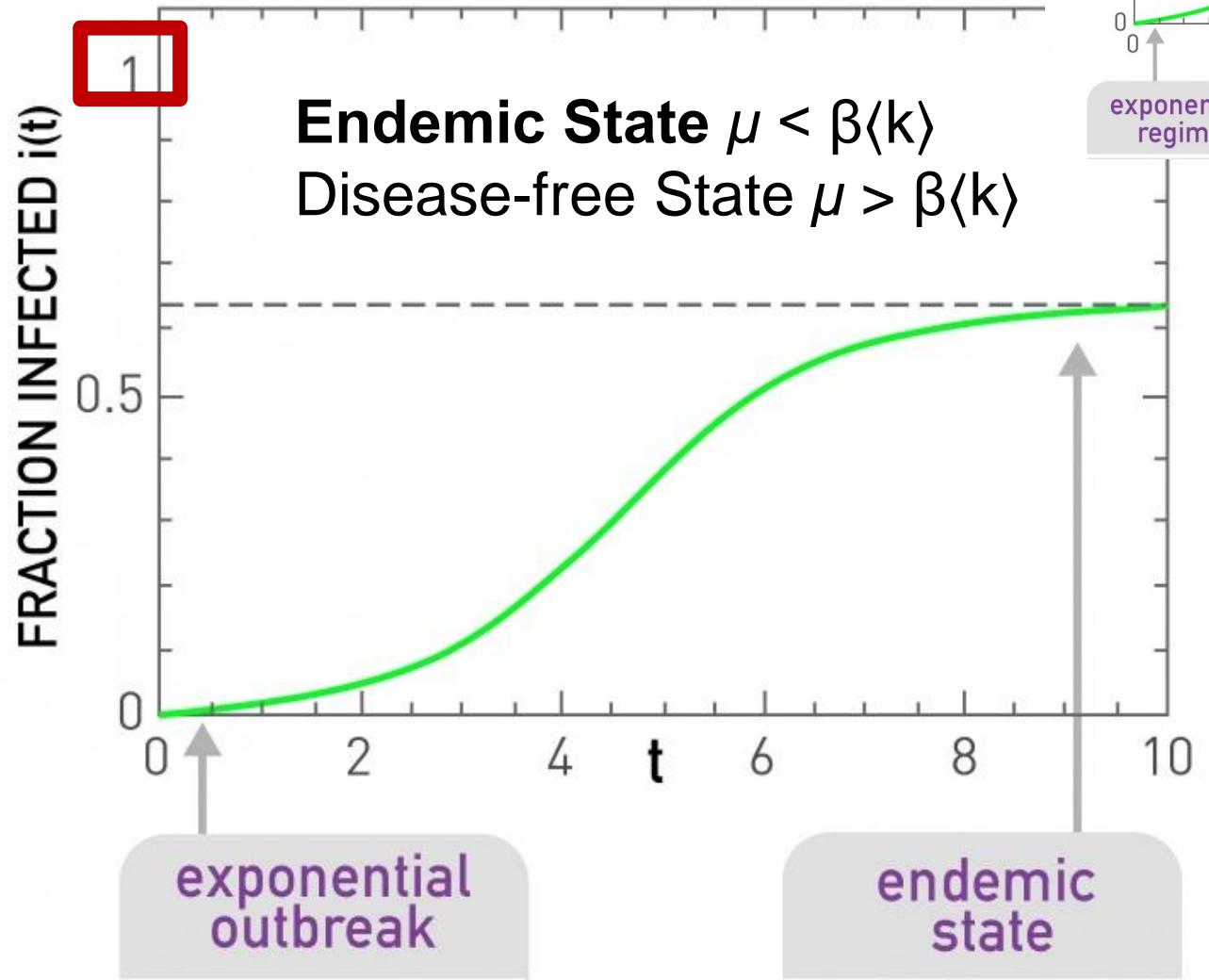
przeziębienie

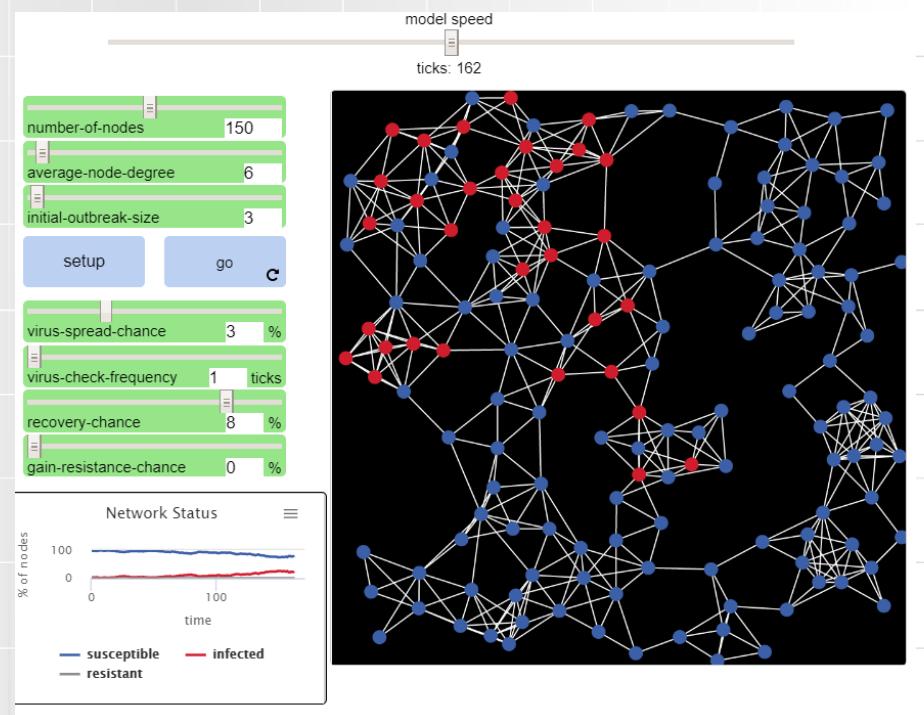
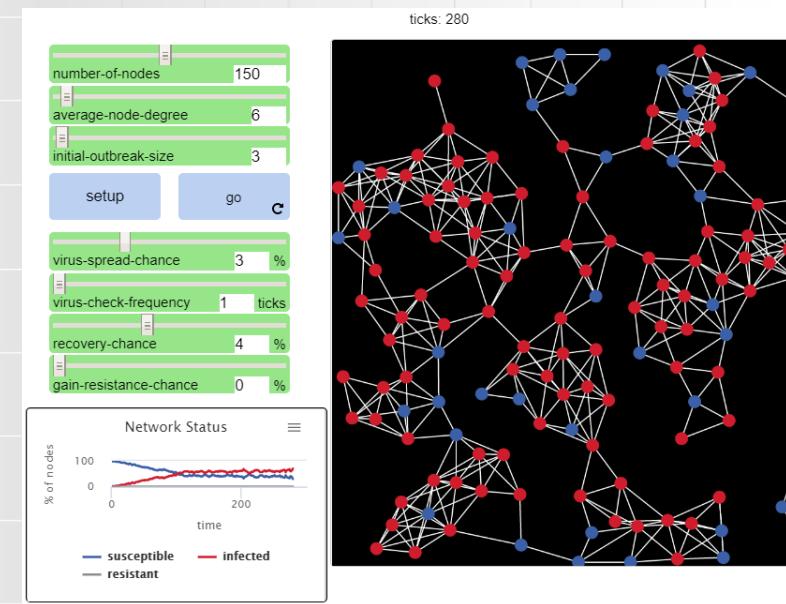
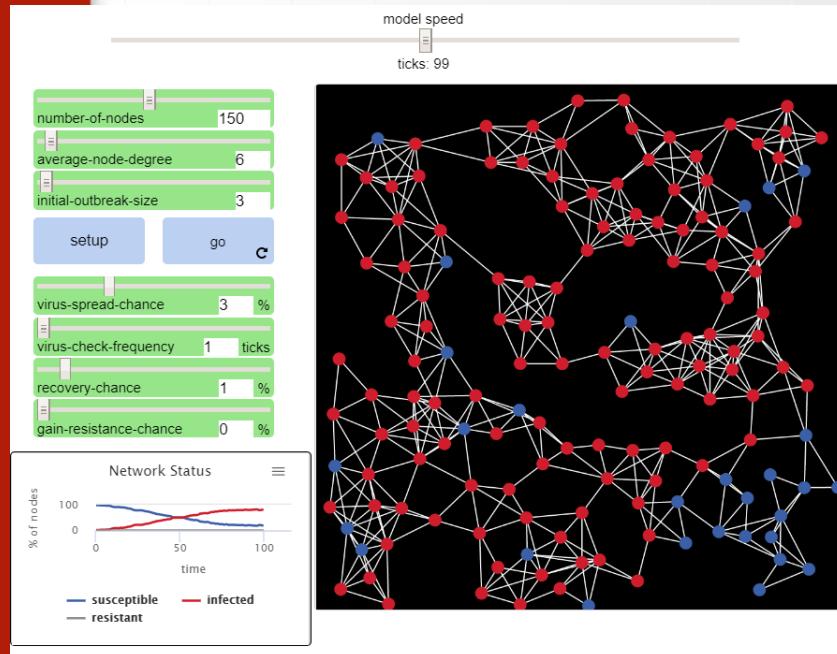
Model SIS

- Wszystkie parametry modelu SI
- μ – prawdopodobieństwo wyzdrowienia przez osobę chorą (recovery rate) (osoba chora, która wyzdrowieje staje się ponownie osobą podatną na zachorowanie)
- μi - tempo zdrowienia społeczeństwa
- $\lambda = \beta/\mu$ – tempo rozprzestrzeniania się choroby

Model SIS - dynamika

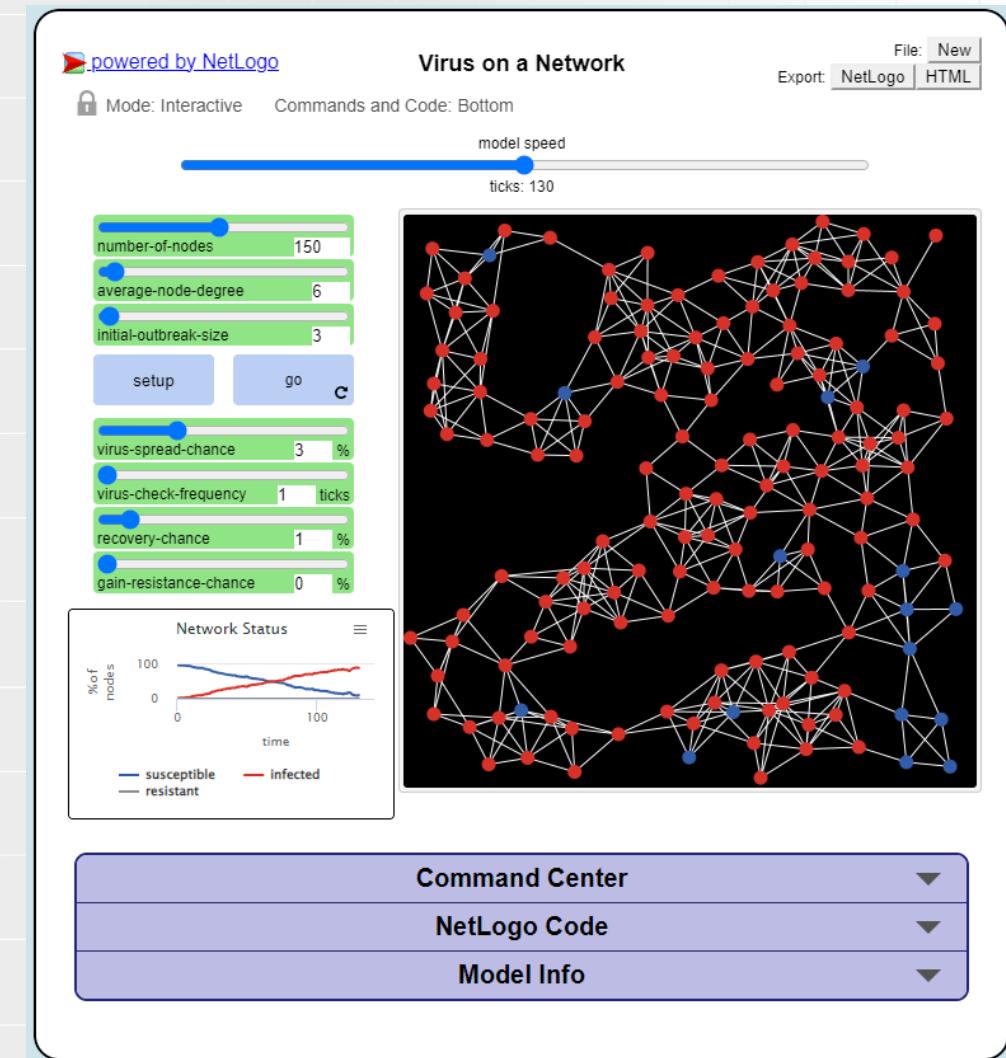
SIS Model - NetLogo

Endemic State $\mu < \beta\langle k \rangle$
Disease-free State $\mu > \beta\langle k \rangle$

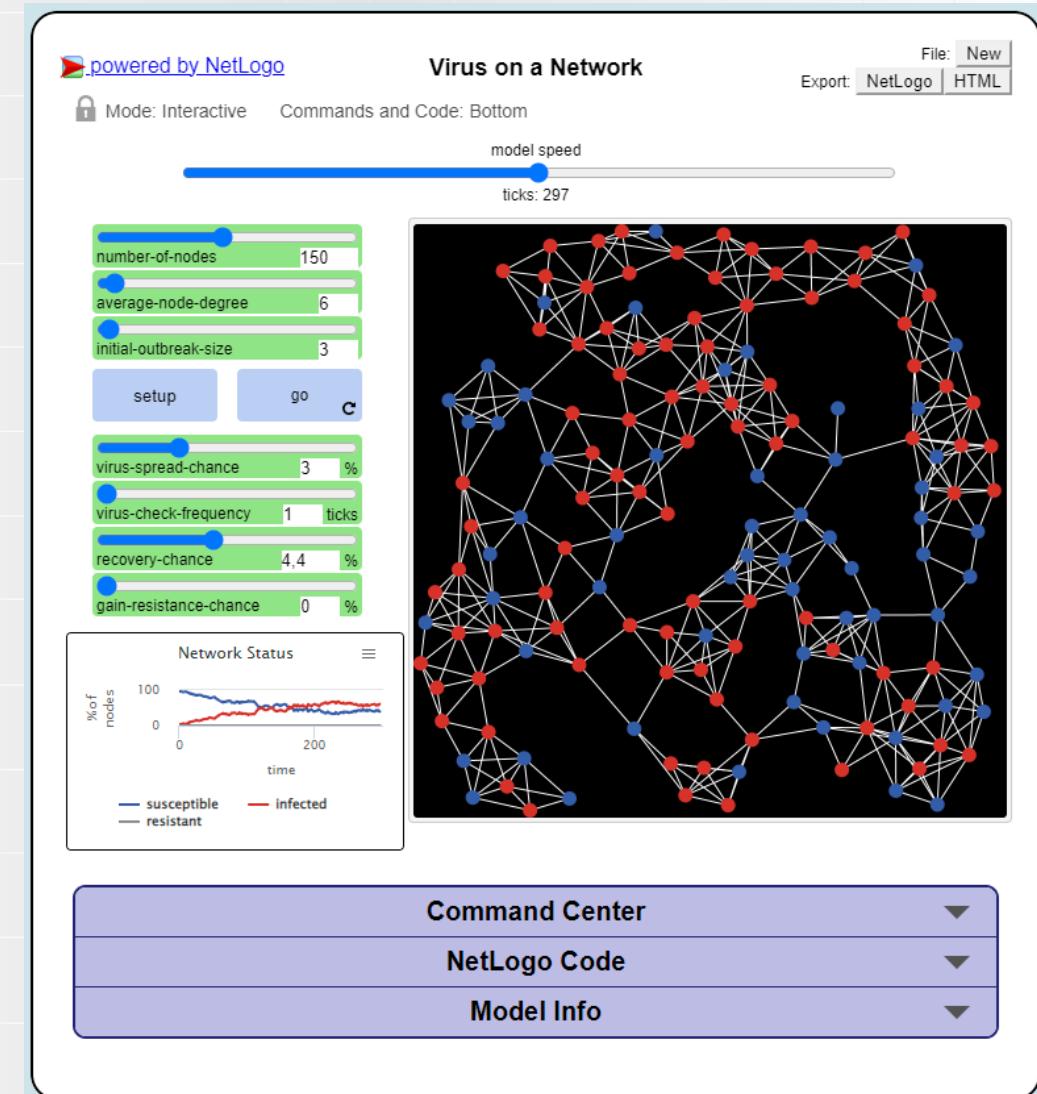
SIS Model - NetLogo

Endemic State $\mu < \beta\langle k \rangle$

SIS Model - NetLogo

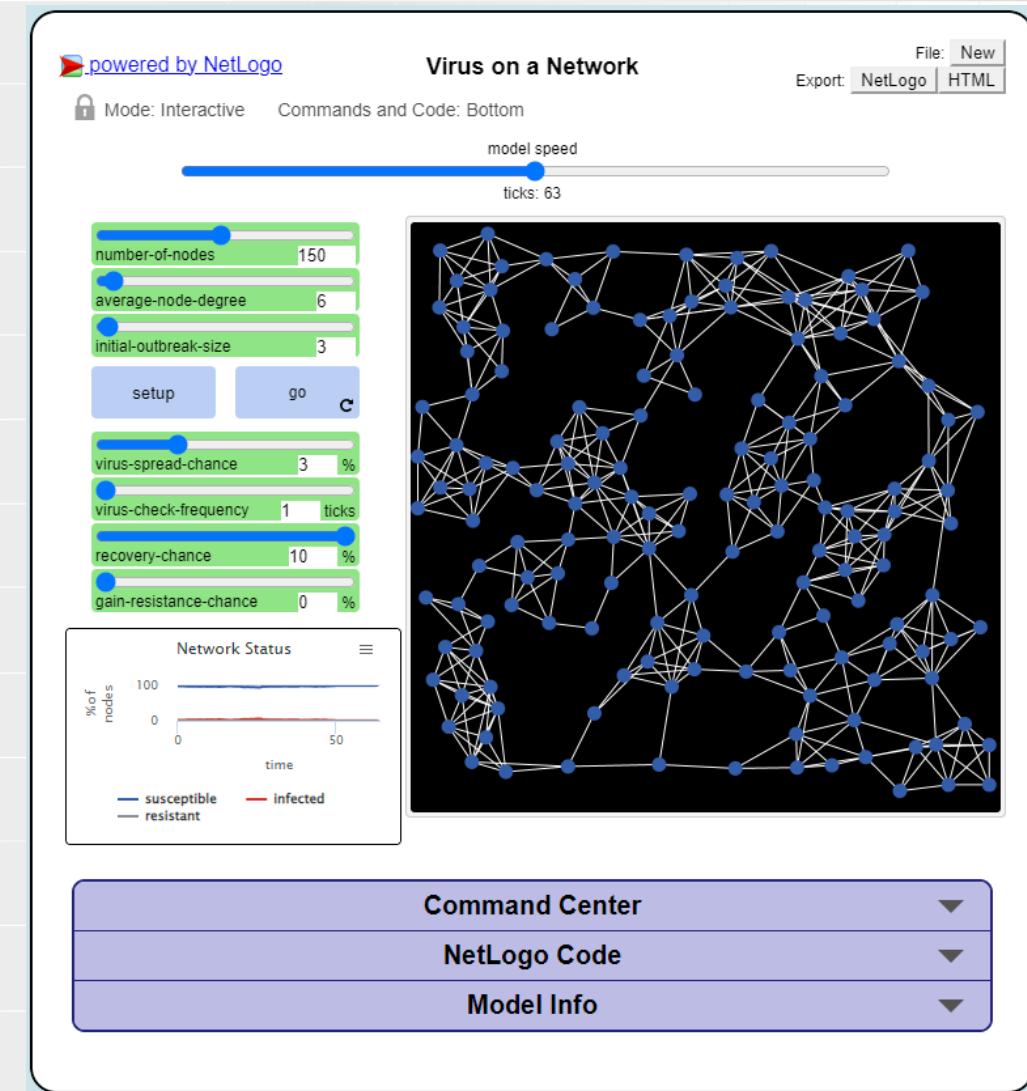
Balans $\mu \approx \beta\langle k \rangle$

SIS Model - NetLogo

Disease-free State

$$\mu > \beta\langle k \rangle$$

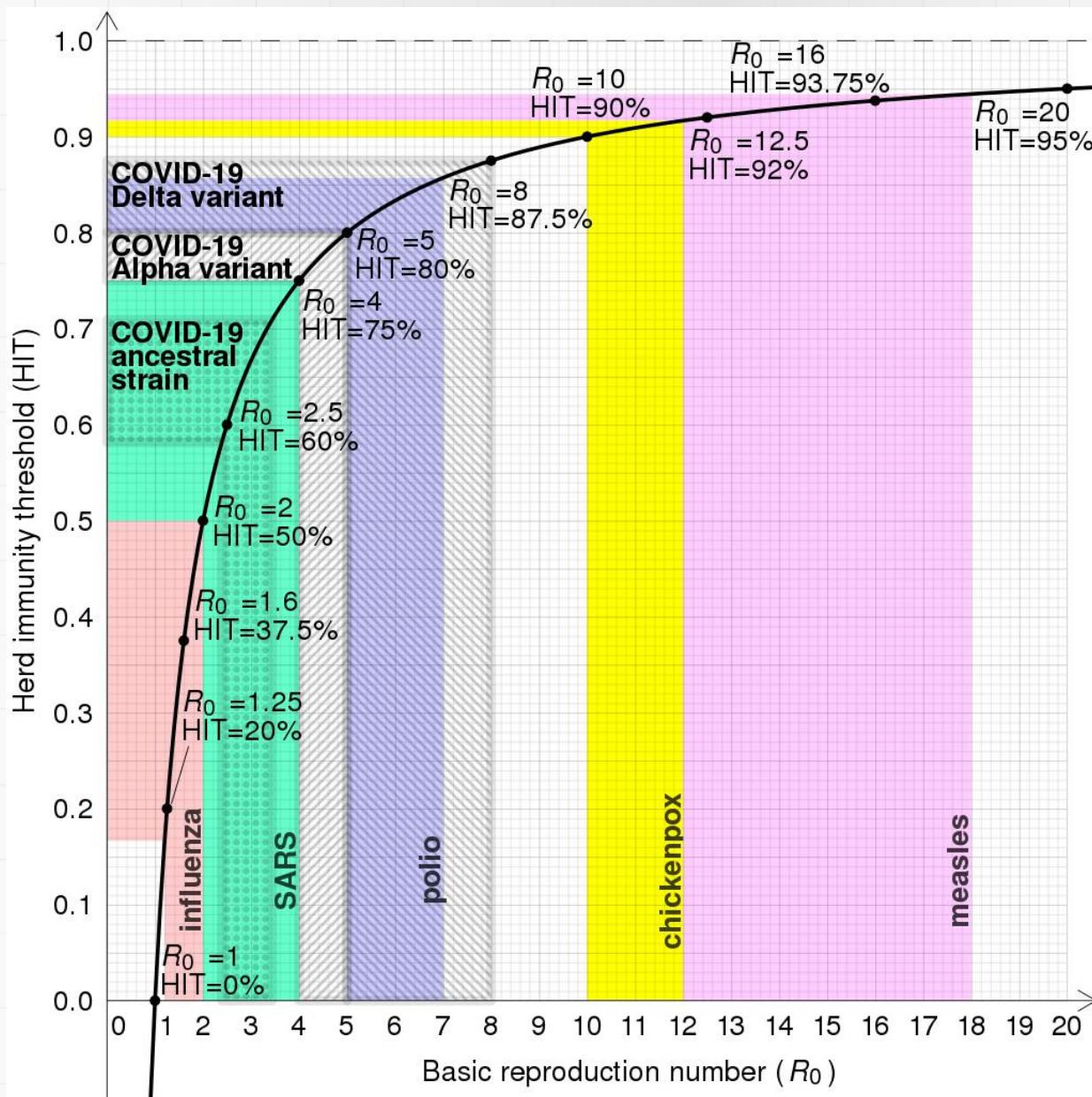
Podstawowa liczba odtwarzania

- The Basic Reproductive Number – Epidemic Threshold

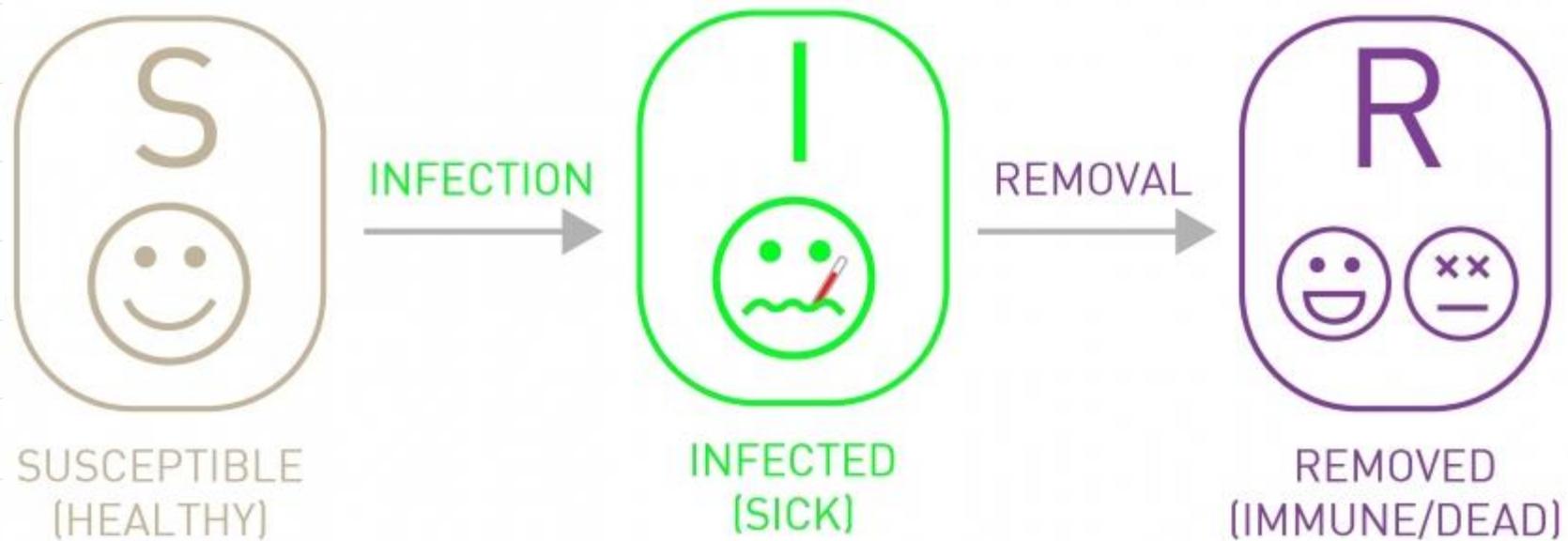
Choroba	Sposób transmisji	R ₀
Odra	Droga kropelkowa	12-18
Ospa wietrzna	Droga kropelkowa	10-12
COVID-19 d	Droga kropelkowa	5-8
Polio	Odchody	5-7
Ospa prawdziwa	Droga kropelkowa	3,5-6
COVID-19 a	Droga kropelkowa	4-5
HIV	Płyny ustrojowe	2-5
COVID-19	Droga kropelkowa	2,4-3,4
Grypa	Droga kropelkowa	1,2-1,4

$$R_0 = \frac{\beta \langle k \rangle}{\mu}$$

https://en.wikipedia.org/wiki/Basic_reproduction_number

Susceptible-Infected-Recovered (SIR)

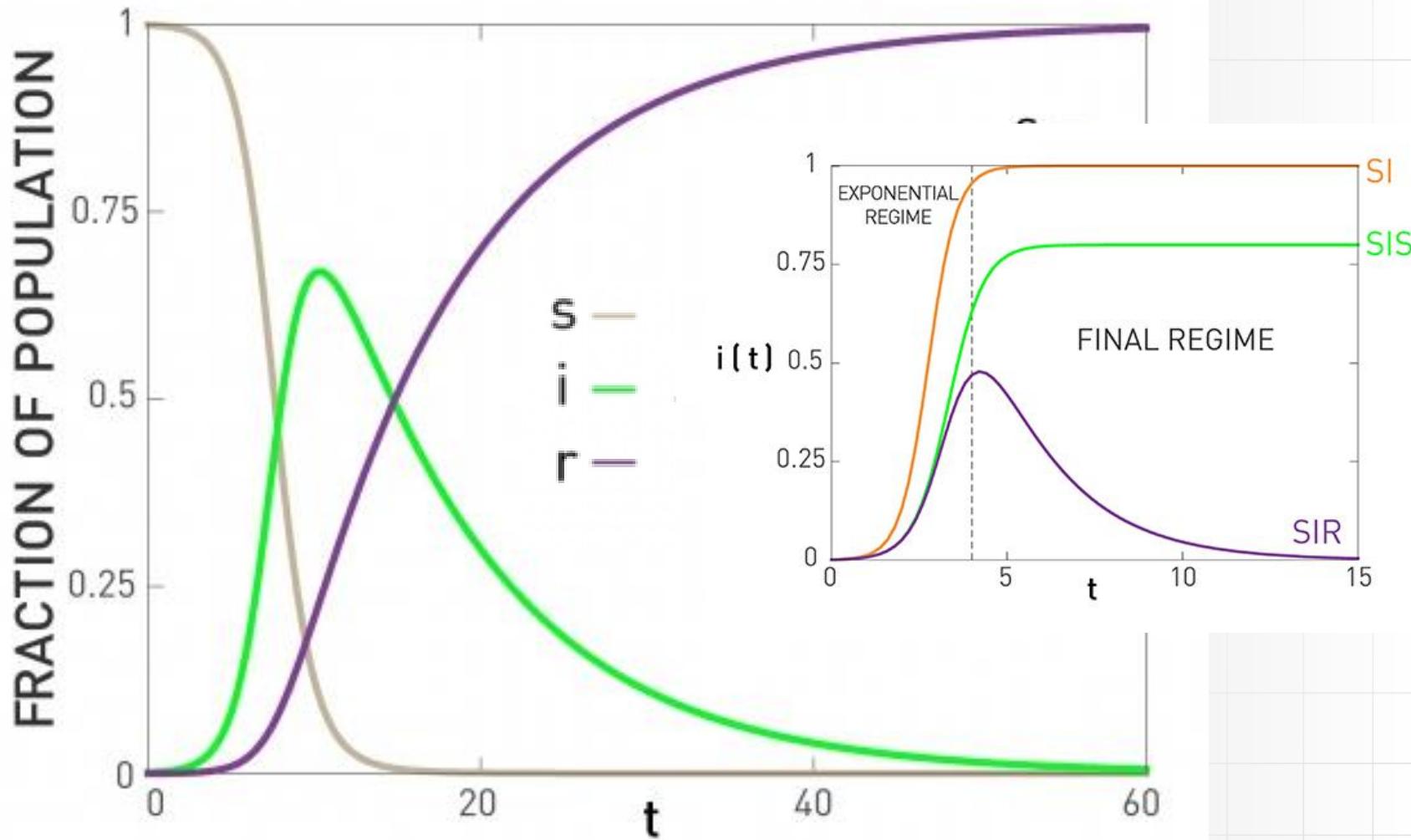
grypa – tegoroczny szczep, ospa*

Model SIR

- Wszystkie parametry modelu SI
- $R(t)$ – liczba osób które nie mogą zarażać (wyzdrowiały i nabyły odporność, zmarły itd.) w chwili t
- μ – prawdopodobieństwo wyzdrowienia (recovery rate) (chore osoby po wyzdrowieniu stają się odporne)
- μi - tempo zdrowienia społeczeńства
- $\lambda = \beta/\mu$ – tempo rozprzestrzeniania się choroby
- $r = r(t)=R(t)/N$ – liczba odpornych osób w chwili t

SIR Model - dynamika

SIR Model - NetLogo

 [powered by NetLogo](#)

Virus on a Network

File: [New](#)Export: [NetLogo](#) [HTML](#)

model speed

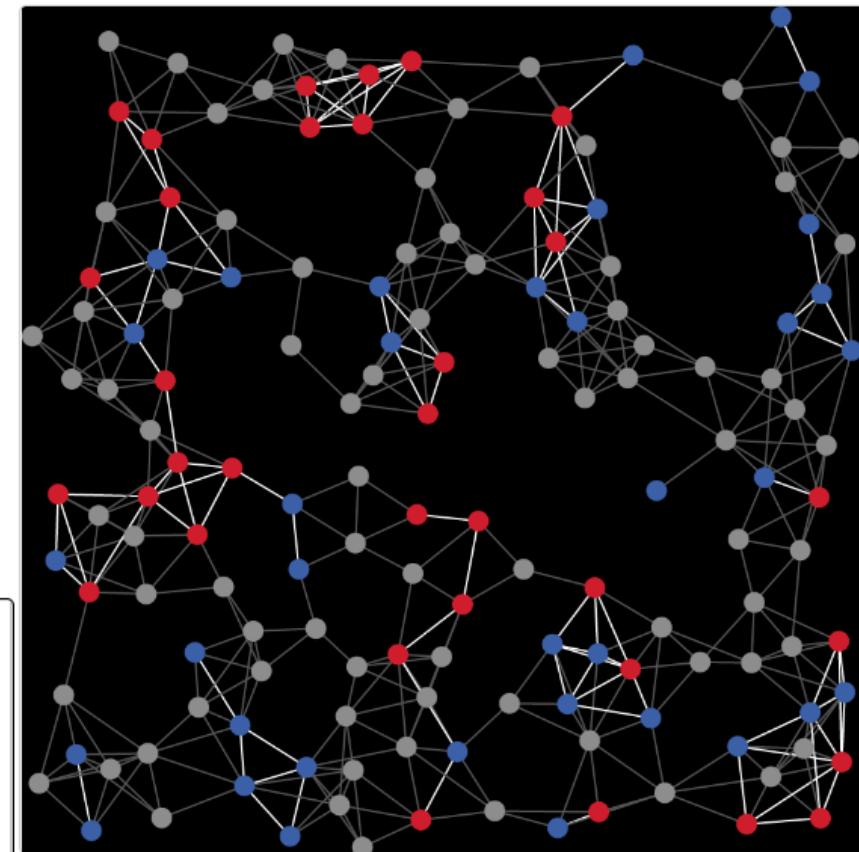
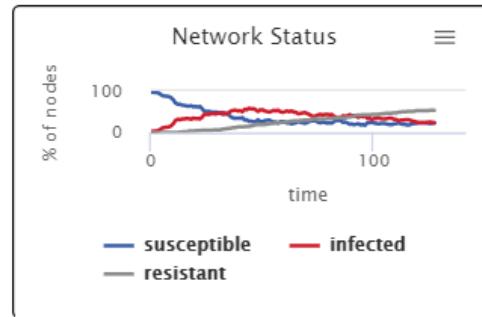
ticks: 127

number-of-nodes	150
average-node-degree	6
initial-outbreak-size	5

[setup](#)[go](#)

C

virus-spread-chance	10	%
virus-check-frequency	1	ticks
recovery-chance	10	%
gain-resistance-chance	10	%

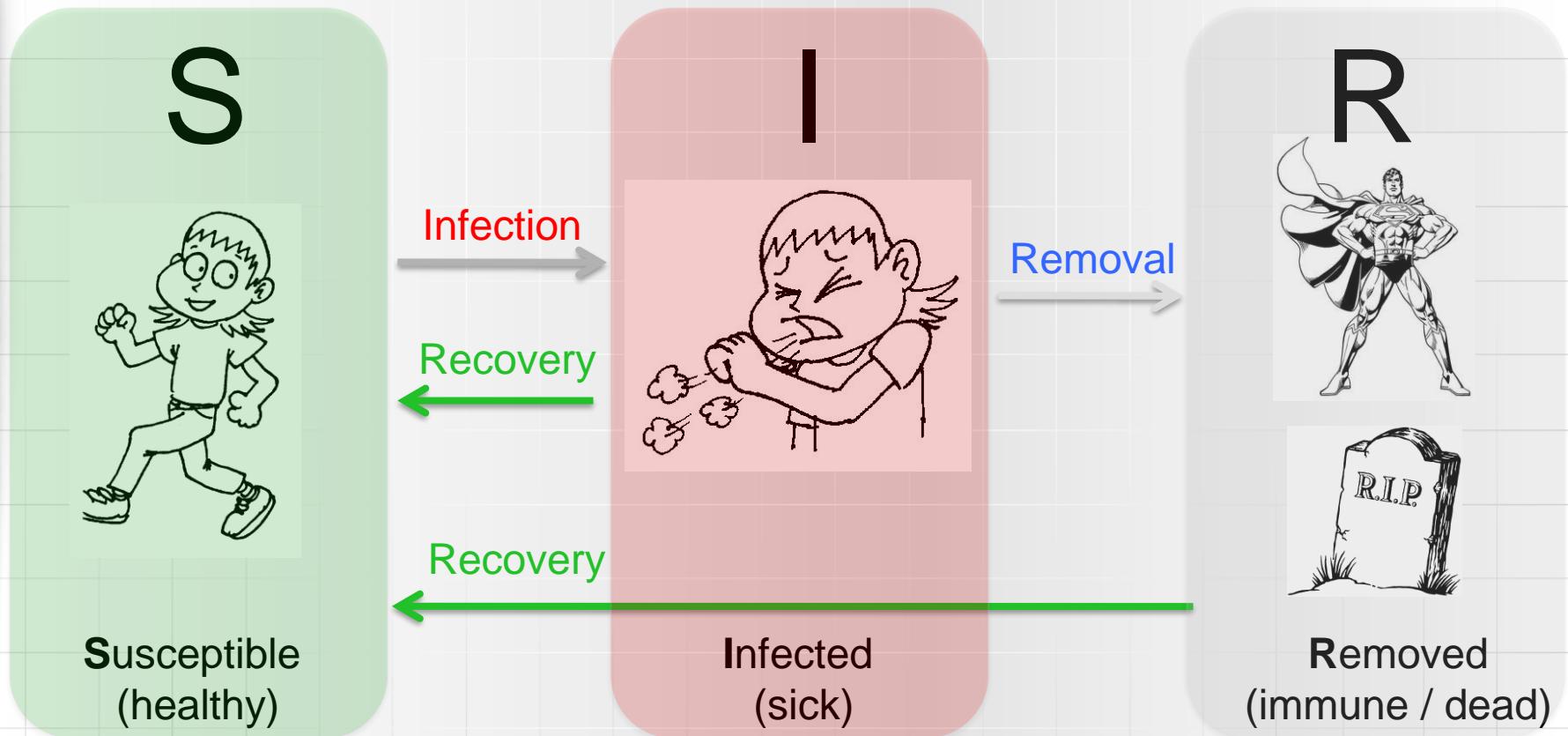

Model SI, SIS, SIR - porównanie

	SI	SIS	SIR
Exponential Regime: Number of infected individuals grows exponentially	$i = \frac{i_0 e^{\beta(k)t}}{1 - i_0 + i_0 e^{\beta(k)t}}$	$i = \left(1 - \frac{\mu}{\beta(k)}\right) \frac{C e^{(\beta(k)-\mu)t}}{1 + C e^{(\beta(k)-\mu)t}}$	No closed solution
Final Regime: Saturation at $t \rightarrow \infty$	$i(\infty) = 1$	$i(\infty) = 1 - \frac{\mu}{\beta(k)}$	$i(\infty) = 0$
Epidemic Threshold: Disease does not always spread	No threshold	$R_0 = 1$	$R_0 = 1$

Przy założeniu jednorodnego mieszania

SI, SIS, SIR, ... SIRS, ...

Rozszerzenia:

- SIRS – grypa generalnie
- SISR
- SEIR - E – exposed, wystawiony na działanie patogenu
- SEIS
- $S I_1 I_2 S$, $S I_1 I_2 R$, ...
- MSIR - M - maternally derived immunity
- MSEIR
- MSEIR
- Coronavirus????

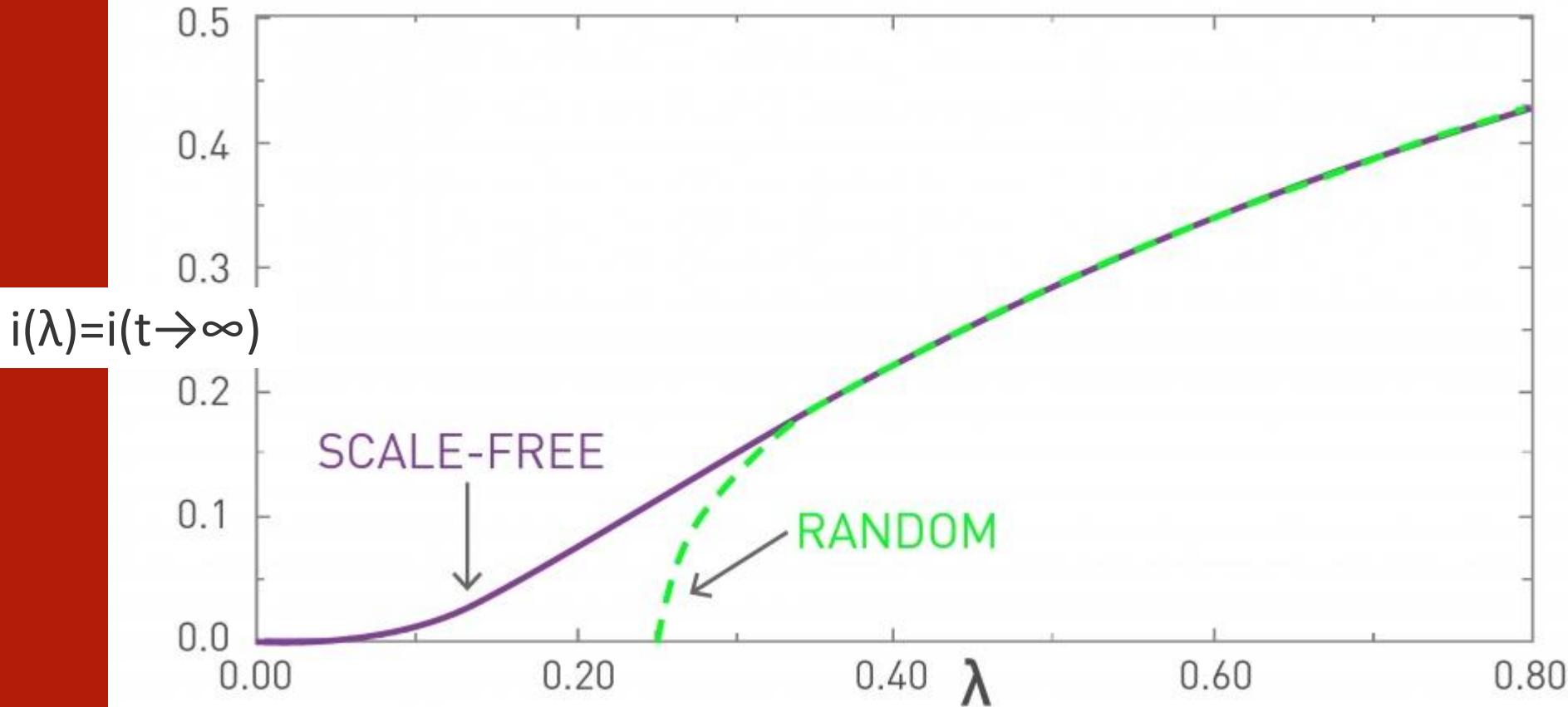
S E I₁ I₂ I₃ R S?

Epidemie w sieciach

- Opisane powyżej podejścia są ogólnie i nie muszą uwzględniać tego, że rozprzestrzenianie odbywa się w sieci – zakładają jednorodne mieszanie, co oznacza, że każdy osobnik może zarażać każdego innego osobnika
- W rzeczywistości epidemie rozprzestrzeniają się poprzez krawędzie w sieci — musimy zwrócić uwagę na rolę sieci w procesie epidemii.

Zanikający próg epidemiczny (epidemic threshold)

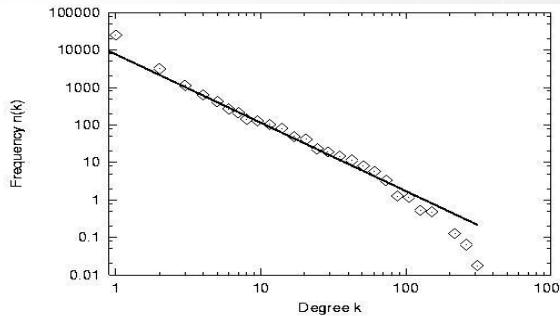

$$R_0 = \frac{\beta \langle k \rangle}{\mu}, \langle k \rangle \rightarrow 0 \implies R_0 \rightarrow 0$$

Zanikający próg epidemiczny

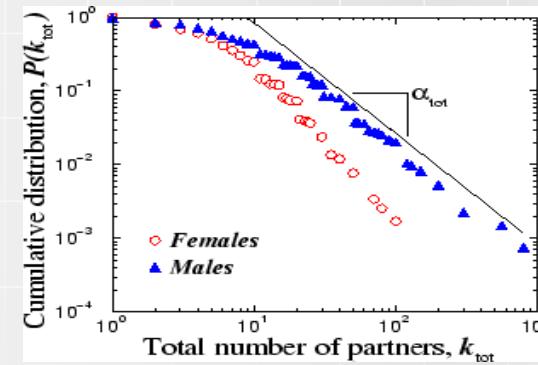
- Sieci rzeczywiste mają mały lub zanikający próg epidemiczny!

Email network

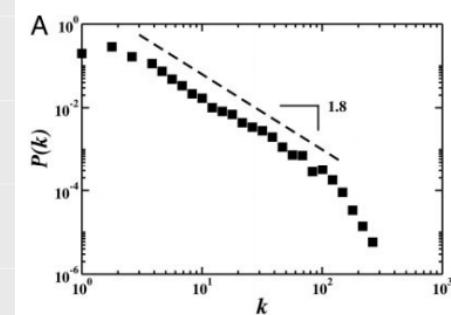
Ebel et al. (2002)

Human sexual network

Liljeros et al., Nature (2001),
Schneeberger et al. STD (2004)

Air transportation network

Colizza et al., PNAS 2006

Rozprzestrzenianie wpływu

Kempe, D., Kleinberg, J., & Tardos, É. (2003). Maximizing the spread of influence through a social network. In *ACM SIGKDD* pp. 137-146.

Model progu liniowego

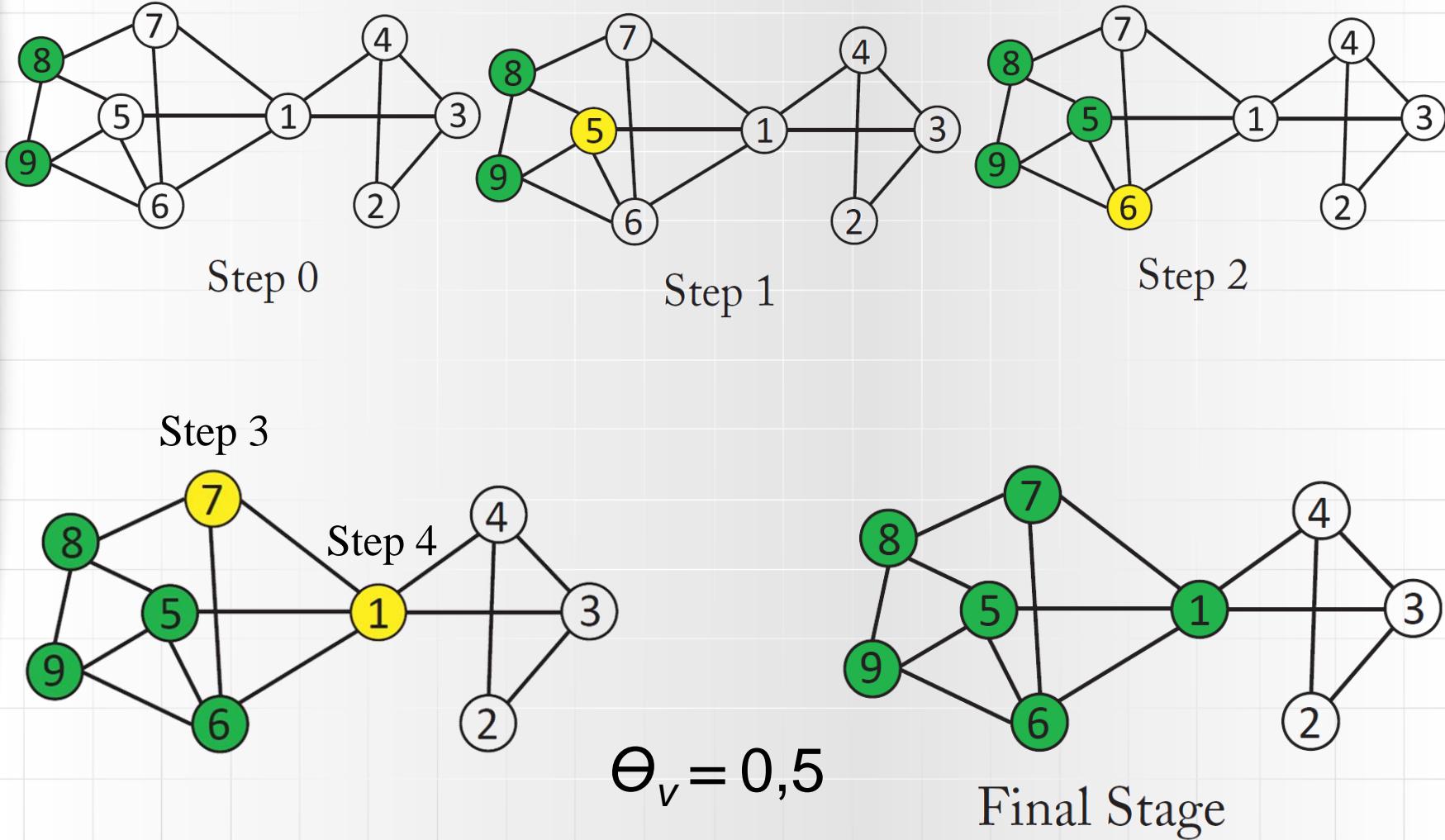
Wierzchołek podejmuje akcję, jeśli liczba jego znajomych, którzy podjęli akcję, przekroczy (osiągnie) pewien próg

1. Każdy wierzchołek v otrzymuje losowo próg θ_v z rozkładu jednostajnego (0,1).
2. W każdej iteracji (stage, step)
 - a) wszystkie wierzchołki które były aktywne w poprzednim kroku pozostają aktywne
 - b) wierzchołki dla których odsetek sąsiadów, którzy są aktywni osiągnie próg θ_v , zostają aktywowane

$$\sum_{w \in N_v, w \text{ is active}} b_{w,v} \geq \theta_v$$

Kempe, D., Kleinberg, J., & Tardos, É. (2003). Maximizing the spread of influence through a social network. In ACM SIGKDD pp. 137-146.

Linear Threshold Model (LTM)

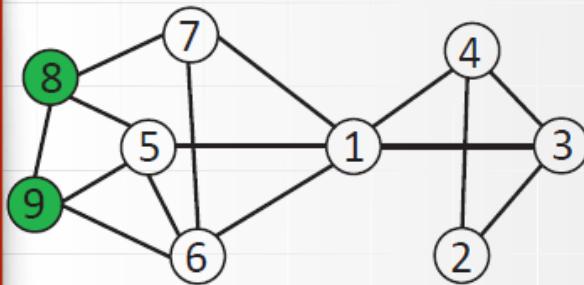
Kempe, D., Kleinberg, J., & Tardos, É. (2003). Maximizing the spread of influence through a social network. In ACM SIGKDD pp. 137-146.

Model niezależnych kaskad

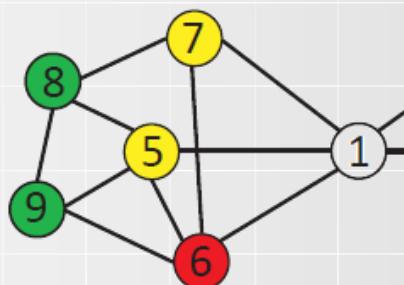
- Proces rozprzestrzeniania rozpoczyna się od aktywacji zbioru początkowego wierzchołków (seed set/nodes)
- Wierzchołek w , aktywowany w iteracji (step) t , ma *jedną szansę by aktywować każdego ze swoich sąsiadów z prawdopodobieństwem p*
 - Dla sąsiada wierzchołka w (np. v), aktywacja kończy się sukcesem z prawdopodobieństwem $p_{w,v}$ (np. $p = 0.5$)
- Jeżeli aktywacja zakończy się sukcesem to v stanie się aktywny w kolejnej iteracji $t + 1$
- W kolejnej iteracji $t + 1$, wierzchołek w nie będzie mógł aktywować żadnego innego wierzchołka.
- Proces trwa dopóki w danej iteracji został aktywowany chociaż jeden wierzchołek.

Kempe, D., Kleinberg, J., & Tardos, É. (2003). Maximizing the spread of influence through a social network. In ACM SIGKDD pp. 137-146.

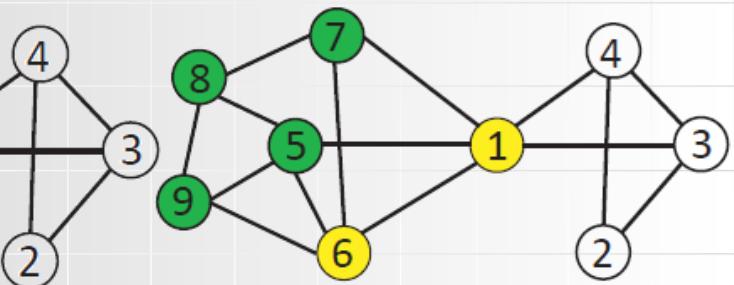
Independent Cascade Model (ICM)

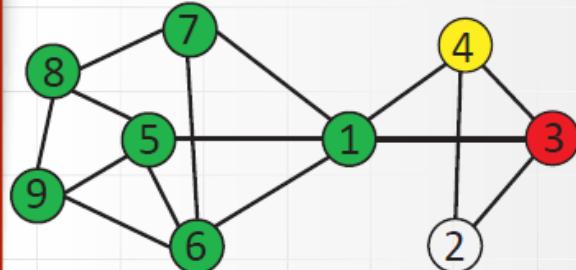
Step 0

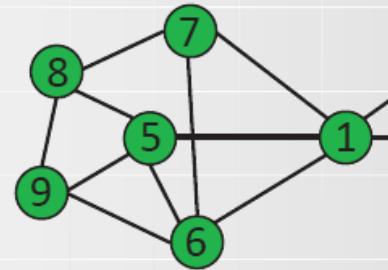
Step 1

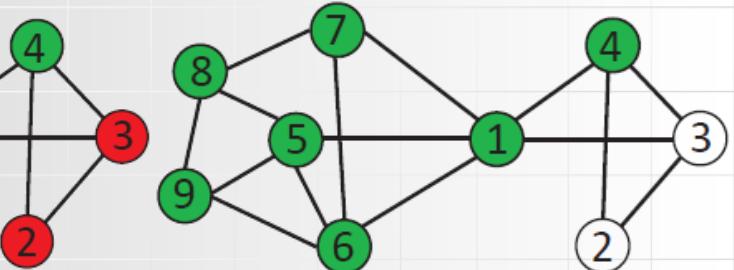
Step 2

Step 3

Step 4

Final Stage

Skoordynowane wykonanie Coordinated execution

- Wykonanie badań dla ICM umożliwiające porównywanie wyników pomiędzy uruchomieniami
- Zdefiniuj prawdopodobieństwo aktywacji p dla każdej krawędzi w grafie skierowanym $\mathbf{G(N,L)}$
- Wygeneruj m grafów $\{G_1, \dots, G_m\}$ (np. 10 000) gdzie każdy graf konstruuje się w następujący sposób
 - Rozpocznij od kopii grafu \mathbf{G} , $\mathbf{G}_m = \mathbf{G}$
 - Dla każdej krawędzi w \mathbf{G}_m wylosuj liczbę z przedziału $[0,1]$, jeżeli wynik jest większy niż p usuń krawędź z grafu \mathbf{G}_m
 - $G_m(N, V_m)$, $V_m \subseteq V$
- Prowadząc eksperymenty obliczenia, np. wybór węzłów początkowych, przeprowadzamy na grafie \mathbf{G} , natomiast propagacja następuje zgodnie ze wskazaniem zwrotów krawędzi na grafach $\mathbf{G}_1, \dots, \mathbf{G}_m$ już bez uwzględniania p

Wyzwania w procesach rozprzestrzeniania

Modelowanie

- Istniejące modele
- Modyfikacja istniejących modeli
- Nowe modele bazujące na obserwacjach pochodzących z danych rzeczywistych (data-driven)

Dane

- Syntetyczne (generated data)
- Dane rzeczywiste
 - Ankiety
 - Obserwacje
 - Serwisy społecznościowe
 - Zbieranie danych (Erlandsson F., Bródka P., Boldt M., Johnson H. (2017). **Do we really need to catch them all? A new User-guided Social Media Crawling method.** Entropy, 19(12), 686.)
 - Kupno danych n.p. Twitter
 - Publicznie dostępne zbiory danych z procesami rozprzestrzeniania (Jankowski, J., Michalski, R., Bródka, P. (2017). **A multilayer network dataset of interaction and influence spreading in a virtual world.** Scientific Data, 4, Article number: 170144)

Badania

Trzy podejścia

1. Dane syntetyczne i symulacje
2. Dane rzeczywiste i symulacje
3. Obserwacja i próba zrozumienia rzeczywistych procesów w rzeczywistych danych

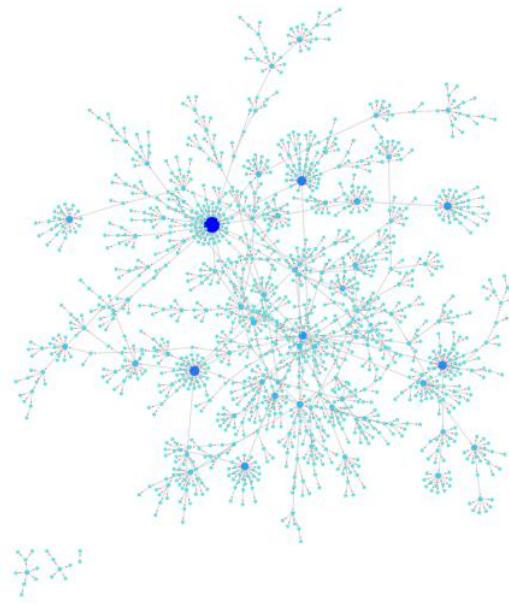
A Picture is Worth a Thousand Words

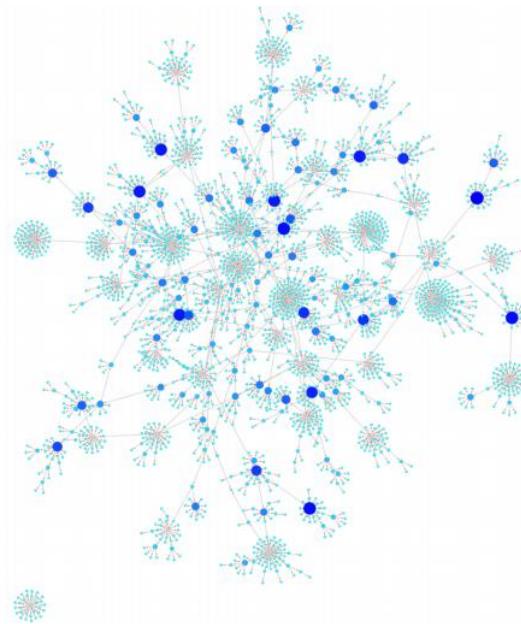
Jankowski J., Bródka P., Humari J.: **A Picture is Worth a Thousand Words: An Empirical Study on the Influence of Content Visibility on Diffusion Processes within a Virtual World.** Behaviour & Information Technology, Vol 35, - Issue 11, 2016, pp 926-945

A Picture is Worth a Thousand Words

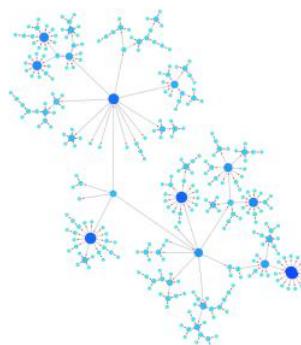
C1

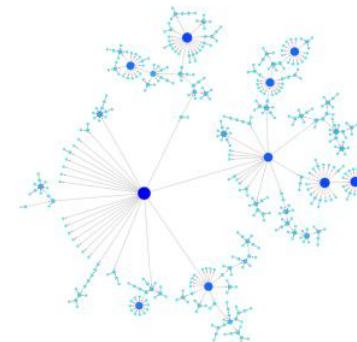
C2

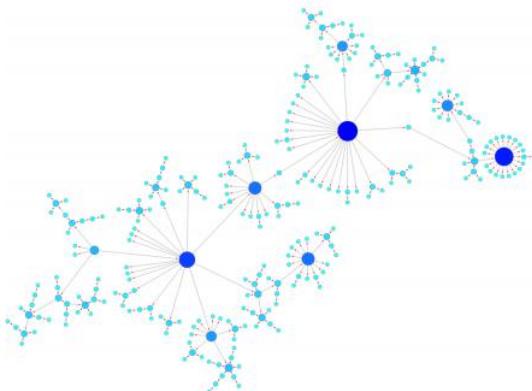
C3

C4

C5

A Picture is Worth a Thousand Words

Id	Content type	Incentivized	Quality	Mechanics
C1	Occasional avatar related to the special Halloween event	No	Premium	Low resistance
C2	Occasional avatar related to the special Halloween event	Yes	Premium	Low resistance
C3	Winter avatar adjusted to winter theme and seasonal room	No	Basic	High resistance
C4	Thematic avatar for special anniversary event	No	Premium	High resistance
C5	User designed avatar with emotional appeal in a form of Guy Fawkes mask	No	Premium	High resistance

A Picture is Worth a Thousand Words

Przebadano:

- Charakterystyki przekazujących
- Charakterystyki odbierających
- Charakterystyki przekazywanych obiektów/treści
- Charakterystyki całej sieci i poszczególnych warstw sieci

.... i okazało się, że jedną zmienną, która zawsze wpływa na przyjęcie treści i zaangażowanie, była możliwość jej wcześniejszego zobaczenia.

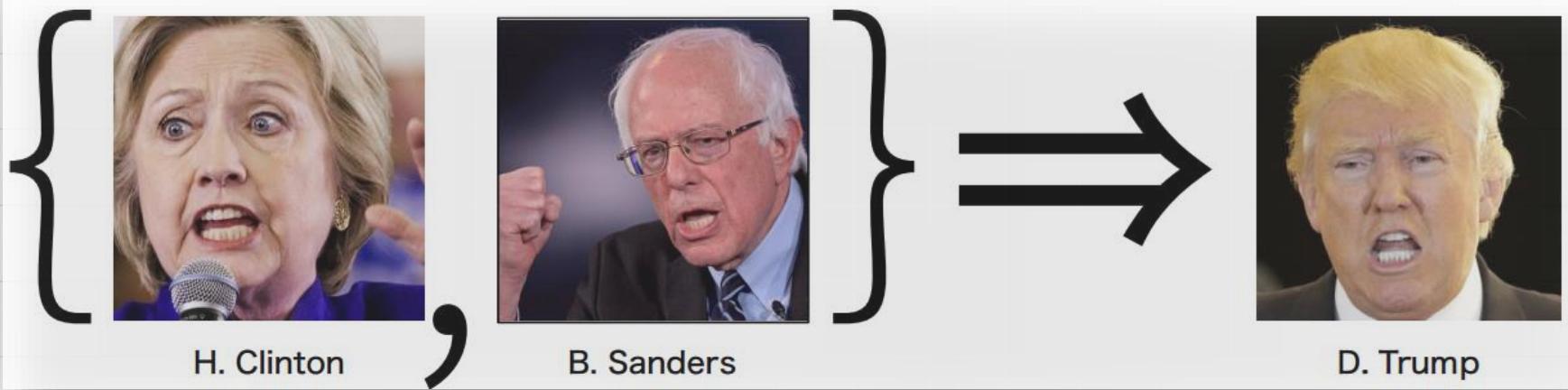

Wybór węzłów początkowych (Seed selection strategies)

Wybór optymalnego zbioru węzłów początkowych, aby zmaksymalizować zasięg procesu w ogólności lub w ustalonym czasie.

- Jak wybrać?
 - Losowo
 - Stopień węzła
 - Pośrednictwo
 - Bliskość
 - PageRank
 - **KShell**
 - **VoteRank**
 -
- Jak wiele wierzchołków wybrać (budżet)
- Balans pomiędzy czasem a zasięgiem

Wybór węzłów początkowych

Erlandsson F., Bródka P., Borg A., Johnson H.: **Finding Influential Users in Social Media Using Association Rule Learning.** Entropy 2016, 18(5)

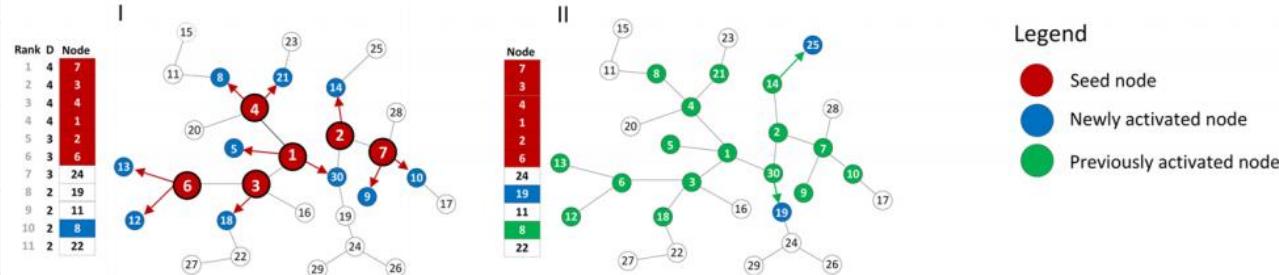

Dynamika i zasięg rozprzestrzeniania

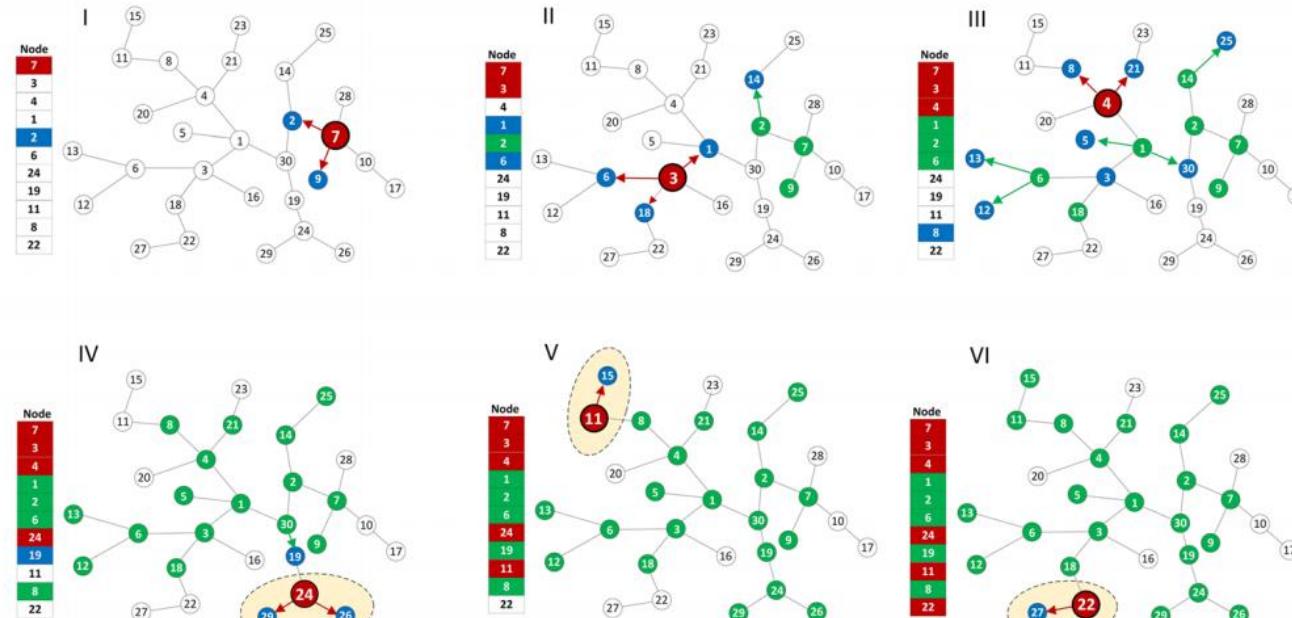
- Wybór węzłów początkowych
- Szczepienie węzłów
- Kwarantanna
- Topologia sieci
- Procesy współistniejące
- Sposób aktywacji węzłów początkowych

Sequential Seeding in Complex Networks

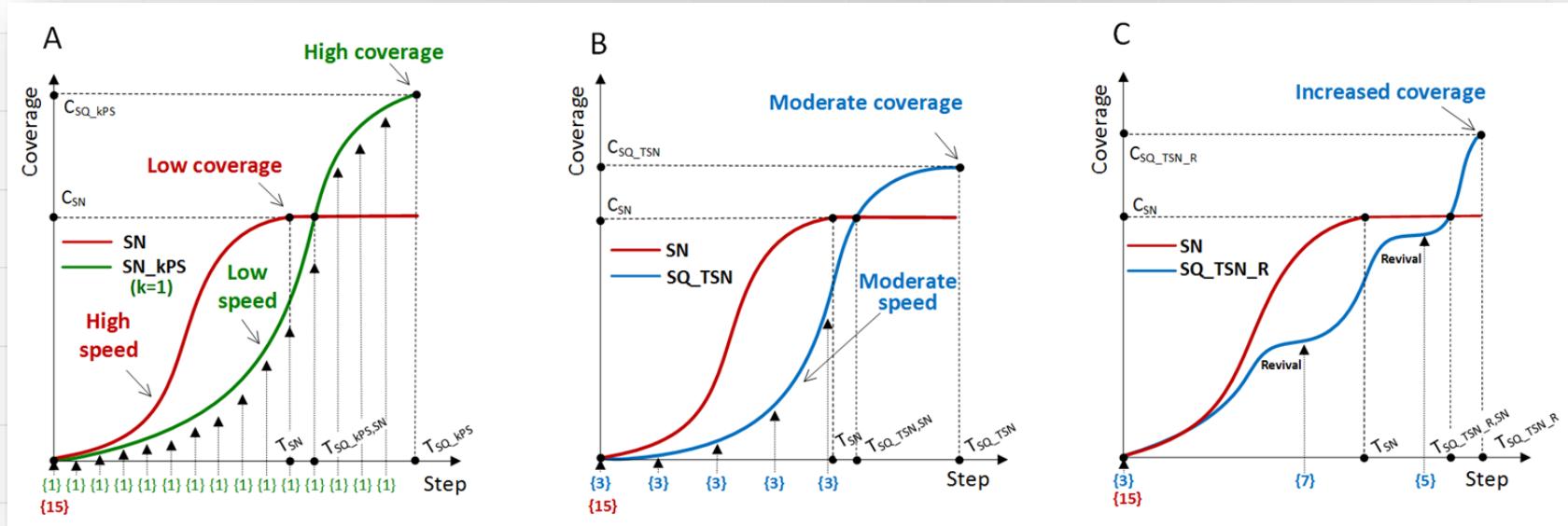
A. Single stage seeding

B. Sequential seeding (one seed per stage – SQ_1PS)

Sequential Seeding in Complex Networks

Jankowski J., Bródka P., Kazienko P., Szymanski B.K., Michalski R., Kajdanowicz T.:
Balancing Speed and Coverage by Sequential Seeding in Complex Networks. Scientific
Reports

Dla sieci wielowarstwowych

Koszt zmiany warstwy

Layer switching cost,
layer-crossing overhead

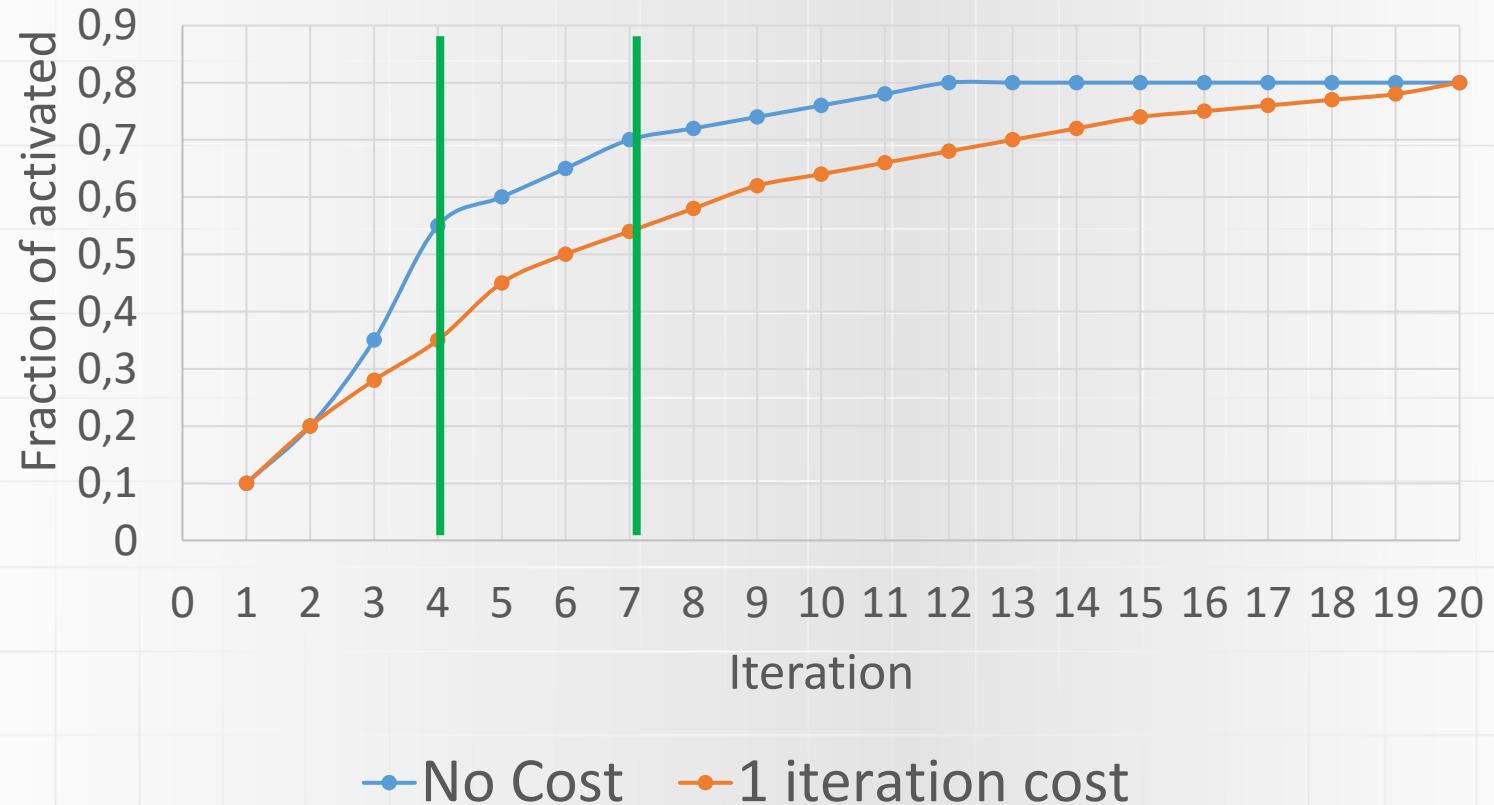
Koszt dla węzła, aby móc aktywować węzły na innych warstwach niż warstwa źródłowa.

Jak modelować taki koszt

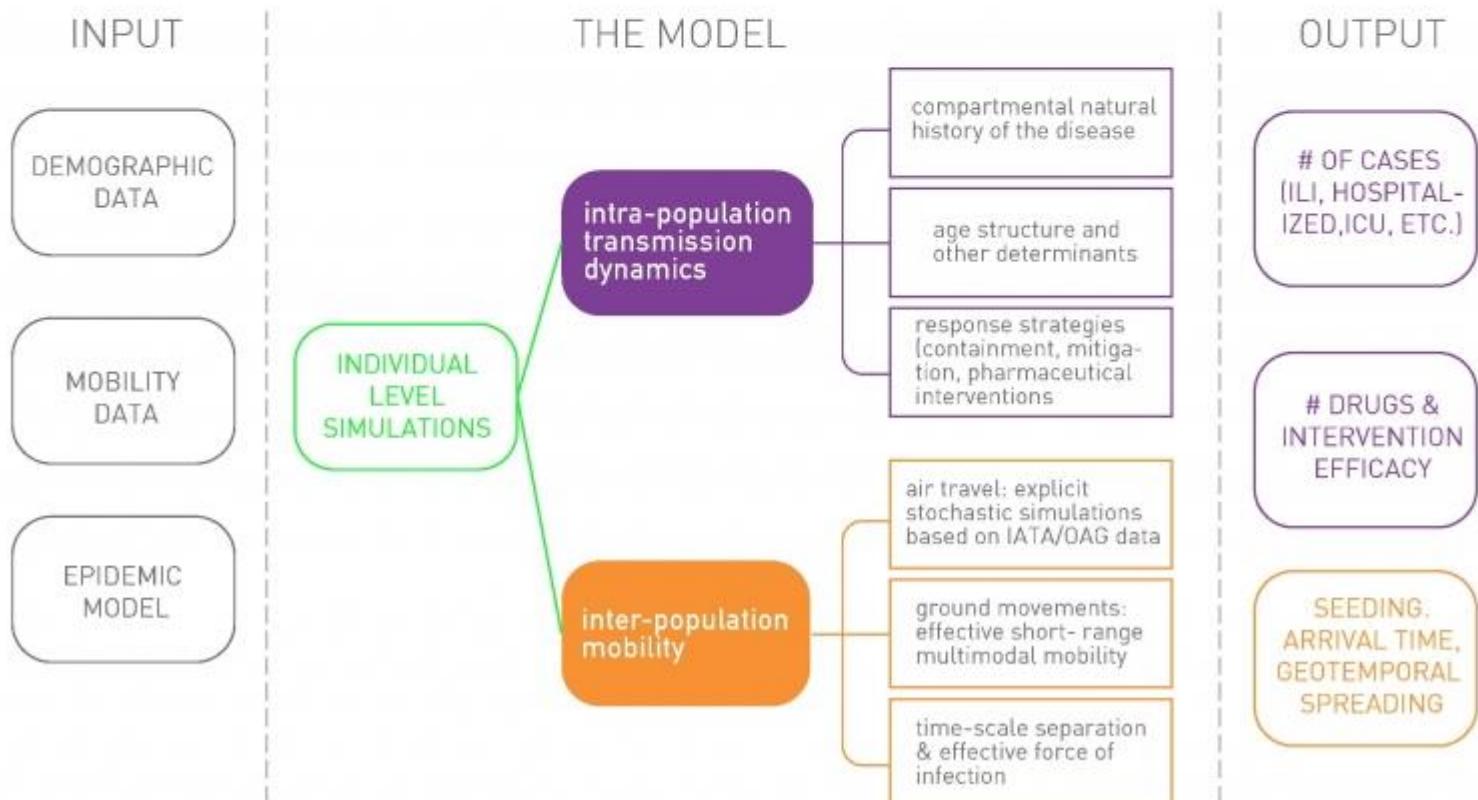
- Stały dla wszystkich warstw i wierzchołków
- Inny dla każdej warstwy ale taki sam dla każdego wierzchołka na danej warstwie
- Inny dla każdego wierzchołka i warstwy

Koszt zmiany warstwy

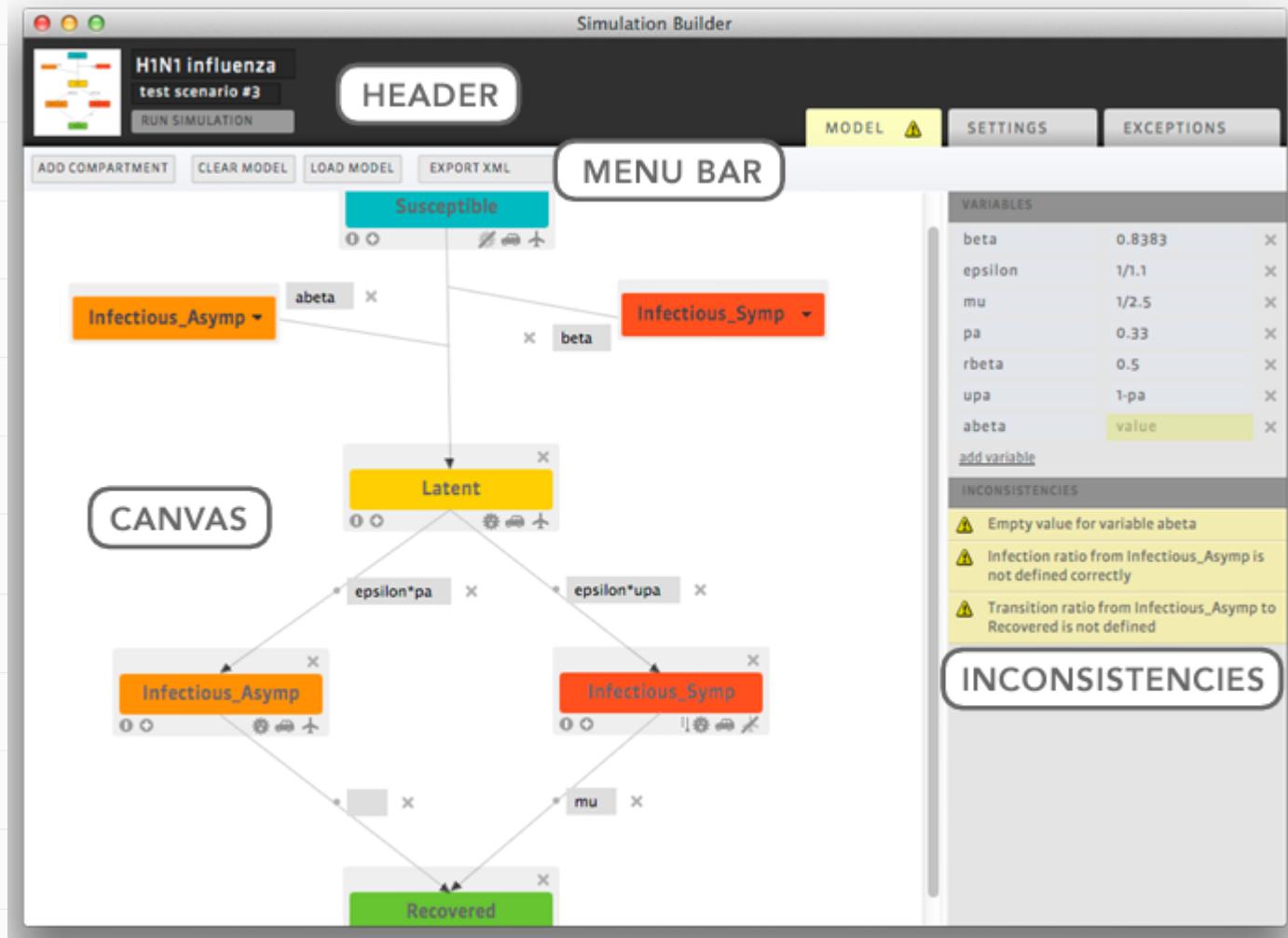

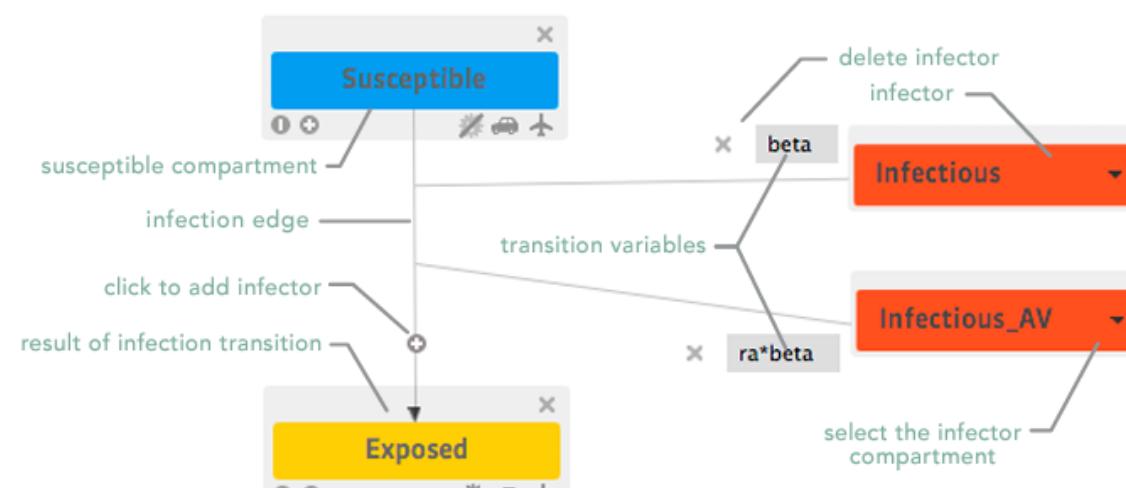
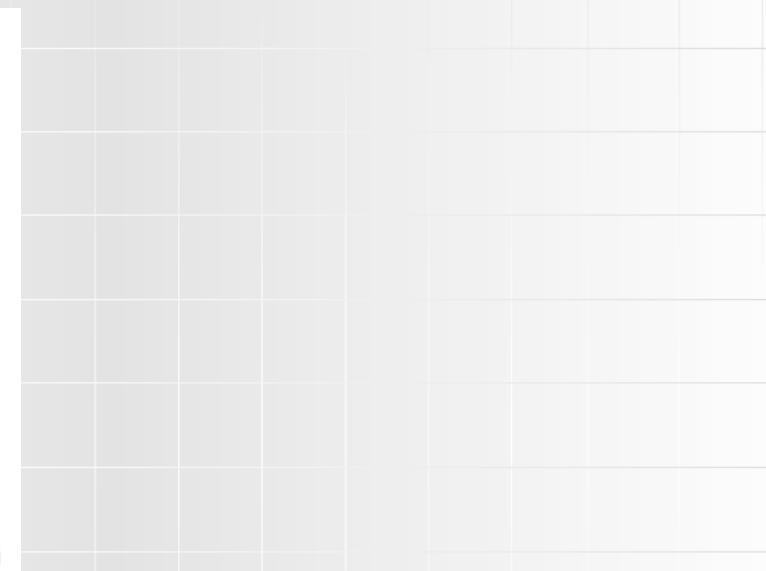
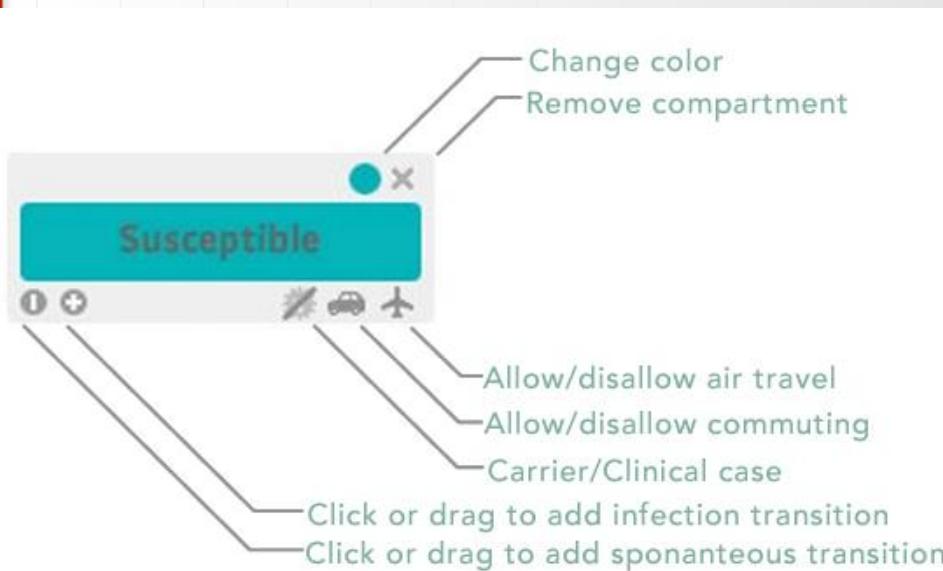
Przewidywanie epidemii

GLEAM The global epidemic and mobility model

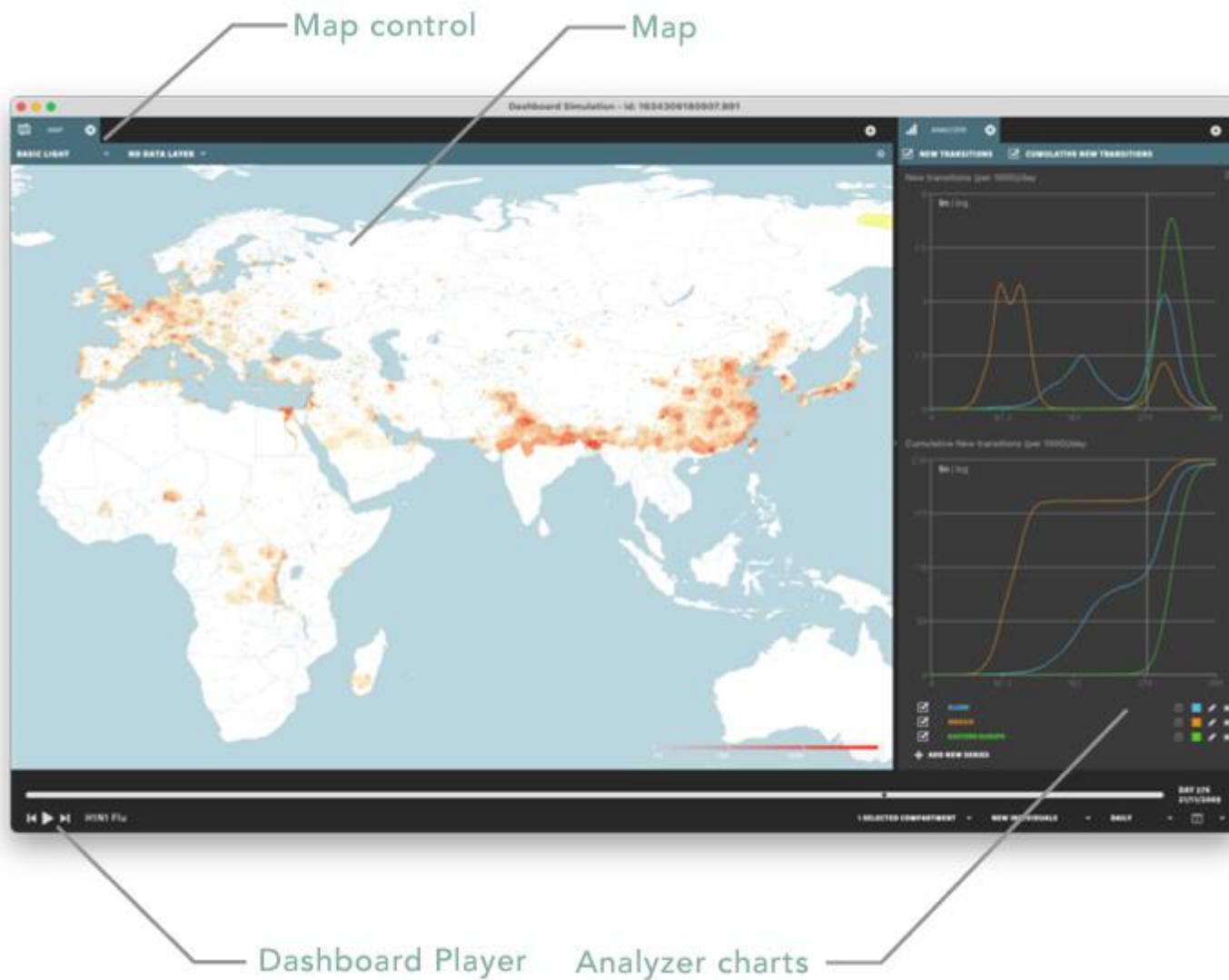
GLEAM The global epidemic and mobility model

G

del

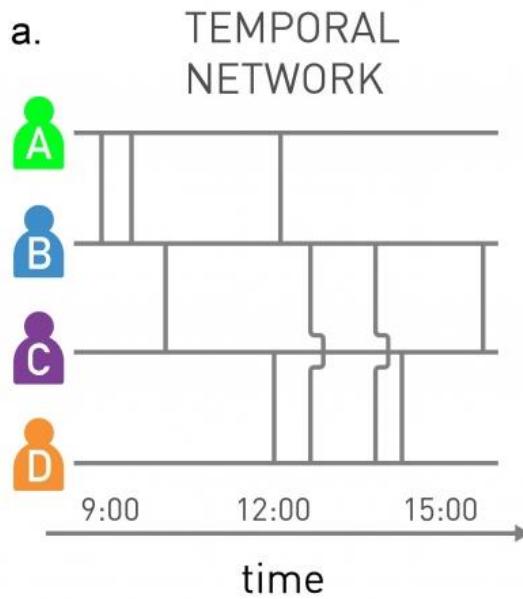
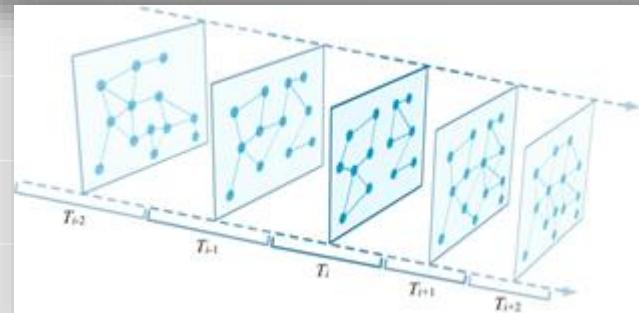

GLEAM The global epidemic and mobility model

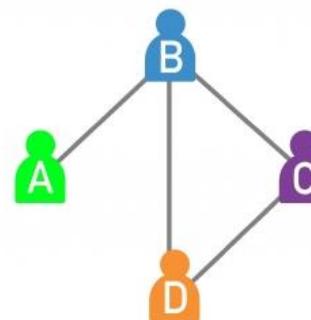
- Chinazzi, Matteo, et al. "The effect of travel restrictions on the spread of the 2019 novel coronavirus (**COVID-19**) outbreak." *Science* 368.6489 (2020): 395-400.
 - <https://github.com/mobs-lab/COVID-19/blob/master/README.md>
- Zhang, Qian, et al. "Spread of **Zika** virus in the Americas." *Proceedings of the national academy of sciences* 114.22 (2017): E4334-E4343.
- Gomes, Marcelo FC, et al. "Assessing the international spreading risk associated with the 2014 West African **Ebola** outbreak." *PLoS currents* 6 (2014).
- Van den Broeck, Wouter, et al. "The GLEaMviz computational tool, a publicly available software to explore realistic epidemic spreading scenarios at the global scale." *BMC infectious diseases* 11.1 (2011): 1-14.
- Balcan, Duygu, et al. "Seasonal transmission potential and activity peaks of the new **influenza A (H1N1)**: a Monte Carlo likelihood analysis based on human mobility." *BMC medicine* 7.1 (2009): 1-12.
- Balcan, Duygu, et al. "Modeling the spatial spread of infectious diseases: The GLobal Epidemic and Mobility computational model." *Journal of computational science* 1.3 (2010): 132-145.

Inne

- Uwzględnienie czasu
- Wpływ zewnętrzny
- Współwystępujące procesy
- Niepełne dane

b. AGGREGATED NETWORK

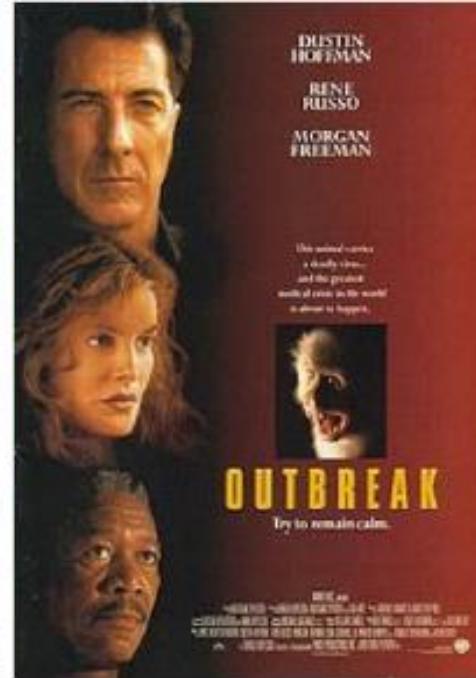

Badania

1. Sposób wyboru węzłów początkowych
2. Liczba węzłów początkowych
3. Sposób aktywacji węzłów początkowych
4. Wybór sieci
5. Wybór modelu propagacji
6. Określenie przestrzeni parametrów
7. Eksperymenty
8. Analiza
9. Wnioski

Wieczór kinowy

N SERIES

PANDEMIC

HOW TO PREVENT AN OUTBREAK

New 2020 PG13 1 Season AD

Watch Season 1 now

In this docuseries, meet the heroes on the front lines of the battle against influenza and learn about their efforts to stop the next global outbreak.

PLAY + MY LIST

Genres: Science & Nature Documentaries, Social & Cultural Documentaries, Science & Nature TV

This programme is: Cerebral

Pytania

?